

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ОСВІТИ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ І ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКА ФАРМАЦІЇ

**ЗБІРНИК
ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ
(з поясненнями)**
для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту
«КРОК 3. ФАРМАЦІЯ»
для фармацевтів-інтернів зі спеціальності
«Фармація»

Запоріжжя

2023

УДК 615.1(079.1)

Б94

*Збірник тестових завдань для підготовки до ліцензійного іспиту «КРОК 3. ФАРМАЦІЯ» розглянутий, затверджений і рекомендований для використання у навчальному процесі на засіданні циклової методичної комісії Запорізького державного медико-фармацевтичного університету
(протокол № ___ від « ___ » _____ 2023 р.).*

Рецензенти: **Н. О. Ткаченко** - професор, доктор фармацевтичних наук, завідувача кафедри управління та економіки фармації ЗДМФУ.

Б. С. Бурлака- доцент, доктор фармацевтичних наук, доцент кафедри технології ліків ЗДМФУ.

Автори:

І. В. Бушуєва – д-р фарм. наук, професор, завідувача кафедри управління і економіки фармації та фармацевтичної технології ЗДМФУ;

О. К. Єренко - канд. фарм. наук, ст. викл. закладу вищої освіти кафедри управління і економіки фармації та фармацевтичної технології ЗДМФУ.

Т. В. Хортецька – доцент, канд. фарм. наук, доцент закладу вищої освіти кафедри управління і економіки фармації та фармацевтичної технології ЗДМФУ.

Б94

Бушуєва І. В.

Управління та економіка фармації : збірник тестових завдань (з поясненнями) для підготовки до іспиту «КРОК – 3. ФАРМАЦІЯ» / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко, Т. В. Хортецька. - Запоріжжя : ЗДМФУ, 2023. – 86 с.

Збірник тестових завдань призначений для використання фармацевтами-інтернами при підготовці до ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Фармація» з дисципліни «Управління та економіка фармації».

УДК 615.1(079.1)

©Бушуєва І. В., Єренко О. К., Хортецька Т. В.
2023.

©Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, 2023.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ПОЯСНЕННЯМИ	7
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	80

ПЕРЕДМОВА

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців з вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація», затвердженого наказом МОЗ України від 14.08.1998 р. № 251 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я N 1266 (z0929-21) від 03.06.2021 року), чинної нормативно-правової бази, наказу ректора Запорізького державного медичного університету №179 від 24 серпня 2022 року «Про організацію освітнього процесу у 2022-2023 н. р.», відповідно до Порядку здійснення Єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року №334, та з метою забезпечення якісної підготовки студентів (інтернів) університету до складання ліцензійного інтегрованого іспиту «КРОК», було затверджено Положення про порядок створення, функціонування та використання on line курсів для підготовки до ліцензійних іспитів «КРОК».

Ліцензійні інтегровані іспити – засоби стандартизованої діагностики рівня професійної компетенції, складова атестації здобувачів вищої освіти за спеціальностями знань 22 «Охорона здоров'я» напрямів «Медицина» і «Фармація» на до дипломному (студенти) та післядипломному (лікарі- та фармацевти-інтерни) етапах отримання освітніх послуг (Наказ ректора Запорізького державного медичного університету №106 від 01.02.2018 р Положення про порядок створення, функціонування та використання on line курсів для підготовки до ліцензійних іспитів «КРОК»). Предметом вивчення навчальної дисципліни є процеси, методи, засоби управління діяльністю фармацевтичних підприємств з метою максимального задоволення потреб споживачів лікарськими засобами. Необхідним елементом професійної освіти фармацевта-спеціаліста є післядипломне навчання. Отримані під час проходження післядипломного навчання (інтернатури) високоякісні знання з дисципліни «Управління і економіка фармації» сприяють розвитку

фармацевтичної галузі, успішному управлінню, створенню та промоції оптимальних за споживчою якістю та економічними показниками лікарських засобів. Тестові завдання, які пропонуються для фармацевтів-інтернів є важливим елементом професійної підготовки, що значно сприяє розширенню знань, закріпленню навичок з дисципліни та подальшій успішній здачі ліцензійних інтегрованих іспитів з «Крок 3. Фармація».

Дисципліна «Управління та економіка фармації» займає одне з провідних місць в становленні фармацевтичного фахівця. Кількість тестових завдань в збірнику для складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Фармація» становить 20 відсотків. В даному посібнику включено усі нові тестові ситуаційні завдання «Крок 3. Фармація» за 2023 рік.

Тестові завдання для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Фармація» з дисципліни «Управління та економіка фармації» для фармацевтів-інтернів зі спеціальності «Фармація» розроблено у відповідності з програмою курсу «Управління та економіка фармації» та складено відповідно до підготовки та здачі ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Фармація», згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 13.09.2022 р. № 1655 «Про затвердження Графіка проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр, тестових екзаменів ліцензійних інтегрованих іспитів для здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, молодший спеціаліст та лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів галузі знань «22 Охорона здоров'я» у 2023 році», відповідно до пункту 2 Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року № 334, пункту 8 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 90), пункту 5 Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів

фахівців з вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація», затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 серпня 1998 року № 251, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 11 вересня 1998 року за № 563/3003, пункту 3 Розділу 3 Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 лютого 2019 року № 419, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 березня 2019 року за № 279/33250, та протоколу засідання кафедри управління і економіки фармації та фармацевтичної технології з метою забезпечення якісної підготовки фармацевтів-інтернів до атестації та складання ліцензійних іспитів.

Збірник ситуаційних тестових завдань для підготовки до ліцензійного іспиту «Крок 3. Фармація» з дисципліни «Управління та економіка фармації» для фармацевтів-інтернів зі спеціальності «Фармація» відповідає всім вимогам, виконаний на сучасному науковому і методичному рівнях. Збірник може бути рекомендованим до проведення занять з підготовки до здачі ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Фармація» з дисципліни «Управління та економіка фармації».

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Протягом якого терміну буде прийнято рішення про анулювання ліцензії на роздрібну реалізацію ліків, якщо власник аптеки (ліцензіат) безпідставно відмовляється від планової перевірки органами ліцензування?

- A. Десяти робочих днів
- B. П'яти календарних днів
- C. П'яти робочих днів**
- D. Трьох робочих днів
- E. Десяти календарних днів

Пояснення: Для анулювання ліцензії на виробництво ліків в умовах аптеки необхідно подати відповідну заяву до Держлікслужби у будь-який зручний спосіб – нарочно, поштовим відправленням або у електронному вигляді у срок 5 робочих днів.

Нормативні документи, що регулюють надання послуги:

- Закон України "Про адміністративні послуги" ст. 9
- Закон України "Про ліцензування видів господарської діяльності" ст. 16
- Постанова КМУ від 30.11.2016 №929 "Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)" п. 18

<https://guide.diia.gov.ua/view/anuliuvannia-litsenzii-na-provazhennia-hospodarskoi-diialnosti-z-vyrobnytstva-vyhotovlennia-likarskykh-zasobiv-v-umovakh-apteky-e78afc09-d8e5-484e-9e00-3986922a7d3c>

2. Скільки років, не враховуючи поточного року, в електронній системі охорони здоров'я зберігаються електронні рецепти на відпущені аптекою наркотичні лікарські засоби?

- A. 5**
- B. 2

C. 10

D. 1

E. 2

Пояснення: Складені аптекою до 01 квітня 2023 року Реєстри рецептів в електронному вигляді, що включають електронні рецепти за якими відпущено наркотичні (психотропні) лікарські засоби, виписані до 01 квітня 2023 року в іншій, ніж електронна система охорони здоров'я, інформаційній (інформаційно-комунікаційній) системі, зберігаються в інформаційній (інформаційно-комунікаційній) системі аптеки п'ять років з можливістю відтворення таких реєстрів у паперовому вигляді.

Наказ Міністерства охорони здоров'я України 15 березня 2023 року N 494 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 березня 2023 р. за N 522/39578.

Режим

доступу:

https://ips.ligazakon.net/document/view/re39578?ed=2023_03_15

3. Вкажіть основну мету діяльності аптечного підприємства.

A. Оновлення обладнання

B. Модернізація устаткування

C. Раціональне використання ресурсів

D. Отримання прибутку

E. Якісна фармацевтична допомога

Пояснення: Мета — конкретний кінцевий стан, бажаний результат, якого прагне досягти організація. Основною метою фармацевтичної організації, зокрема аптеки, є задоволення потреб населення та лікувально-профілактичних закладів у ліках та медичних виробках.

<https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/1780/vnutrishni-skladovi-organizacii>

4. Законодавство України регламентує порядок відпуску лікарських засобів та супутніх товарів з аптечних закладів. Якій групі населення

заборонено реалізовувати ліки?

A. Покупцям із певними захворюваннями

B. Покупцям до 14 років

C. Особам похилого віку

D. Заборону не встановлено

E. Покупцям 15-18 років

Пояснення: Основним завданням закону є унеможливлення неконтрольованого споживання медичних препаратів (лікарських засобів) у цілях, відмінних від прямого призначення продукту.

Зазначається, що заборона на законодавчому рівні продажу лікарських засобів дітям дозволить врегулювати на державному рівні ситуацію з неконтрольованим зловживанням лікарськими засобами неповнолітніми особами та сприятиме зменшенню кількості випадків суїциду серед дітей та підлітків.

Закон (№ 5122) «Про внесення зміни до статті 21 Закону України «Про лікарські засоби» щодо заборони продажу лікарських засобів особам, які не досягли чотирнадцяти років (малолітнім особам)». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1668-20#Text>

5. Який документ містить інформацію про державну реєстрацію лікарського засобу в Україні, відповідність його виробництва правилам GMP та видається Держлікслужбою на окрему країну-імпортера або на декілька країн-імпортерів згідно з поданою заявою в межах одного сертифікаційного досьє?

A. Заява про ліцензійний статус лікарського засобу

B. Сертифікат лікарського засобу

C. Сертифікат якості

D. Сертифікат ліцензійного статусу лікарського засобу

E. Сертифікаційне досьє

Пояснення: Згідно з цим Порядком Держлікслужба видає такі документи:

сертифікат лікарського засобу за формою, наведеною в додатку 1 до цього Порядку (видається на окрему країну-імпортера або на декілька країн-імпортерів згідно з поданою заявою, в межах одного сертифікаційного досьє). Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25 липня 2022 року № 1310 «Про затвердження порядку сертифікації якості лікарських засобів для міжнародної торгівлі та підтвердження для активних фармацевтичних інгредієнтів, що експортуються». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0992-22#Text>

6. У ході реалізації лікарських засобів аптечний заклад використовує різноманітні ресурси. Який показник дозволяє визначити ефективність цього процесу?

- A. Маневреність капіталу
- B. Прибутковість діяльності
- C. Коефіцієнт покриття
- D. Ліквідність
- E. Рентабельність витрат**

Пояснення: Рентабельність продукції — економічна категорія, що характеризує ефективність реалізації продукції (товарів, робіт та послуг).

Визначається як відношення чистого прибутку від реалізації до собівартості продукції.

Рентабельність витрат визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до суми собівартості реалізованих товарів (робіт, послуг) та операційних витрат (адміністративних витрат, витрат на збут та інших), пов'язаних з реалізацією товарів (робіт, послуг).

Державна подакова служба України (офіційний портал) Режим доступу: <https://dp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/print-637531.html>

7. Вимогами яких належних практик повинен керуватися дистриб'ютор лікарських засобів в ході своєї діяльності згідно із законодавством?

A. Належна практика дистрибуції та належна практика зберігання

B. Належна виробнича практика та належна практика зберігання

C. Належна практика дистрибуції та належна регуляторна практика

D. Належна практика дистрибуції та належна аптечна практика

E. Належна практика зберігання та належна практика промоції

Пояснення: Передбачено, що дистриб'ютори мають дотримуватися принципів та правил GDP та GSP . Ліцензія на виробництво включає і дозвіл на дистрибуцію лікарських засобів, зазначених у ліцензії. Таким чином, виробники, що здійснюють будь-яку діяльність з дистрибуції власних препаратів, мають дотримуватись GDP.

НАСТАНОВА ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ «Належна практика дистрибуції СТ-Н МОЗУ 42-5.0:2014». Режим доступу: <https://www.dls.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/%D0%9D%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%B6%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%86%D1%96%D1%97.pdf>

ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ НАЛЕЖНА ПРАКТИКА ЗБЕРІГАННЯ СТ-Н МОЗУ 42-5.1:2011 Режим доступу: <https://www.dls.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/%D0%9D%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%B6%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%B7%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

8. Комплекс споживчих, цінових та якісних характеристик лікарського засобу, які визначають його успіх на ринку, це:

A. Інтегральність

В. Товарооборотність

С. Конкурентоспроможність

Д. Безпечність

Е. Ефективність

Пояснення: Конкурентоспроможність - здатність підприємства створювати, виробляти і продавати товари та послуги, цінові й нецінові якості яких привабливіші, ніж в аналогічній продукції конкурентів.

Кваско, А. В. Аналіз методів оцінки конкурентоспроможності підприємства/ А. В. Кваско // Наукові записки [Української академії друкарства]. — 2017. — № 1(54). — С. 111–118. Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/23737>

9. Який документ, окрім супровідної накладної, має вимагати уповноважена особа від постачальника дієтичних добавок під час приймання товару в аптеці?

А. Технічні умови

В. Протокол виробництва серії

С. Товарно-транспортну накладну

Д. Висновок про якість, виданий лабораторією Держлікслужби

Е. Копію сертифіката якості виробника

Пояснення: Відповідно до ст. 37 Закону України від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (далі — Закон) єдиним документом, яким мають супроводжуватися об'єкти санітарних заходів під час їх перевезення (пересилання), не пов'язаного зі здійсненням експортних або імпорتنих операцій, є товарно-транспортна накладна, якщо інше не передбачено законом. Під час постачання БАД постачальник має надати:

1) товарно-транспортну накладну;

2) копію експлуатаційного дозволу (якщо у складі продукту є інгредієнти тваринного походження) або копію рішення про державну реєстрацію потужності;

3) у разі, якщо інформація про харчовий продукт не вказана на упаковці або прикріпленій етикетці — супровідні документи, де зазначено такі дані.

Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>

10. Як називається документ, виданий лабораторією територіального органу Держлікслужби за результатами лабораторного аналізу проведеного відповідно до затверджених методів контролю якості?

A. Сертифікат серії лікарського засобу

B. Сертифікат ЛЗ

C. Висновок щодо якості ЛЗ

D. Сертифікат відповідності GMP

E. Підтверджена для активних фармацевтичних інгредієнтів

Пояснення: Висновок щодо якості - виданий лабораторією територіального органу центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, у тому числі медичних імунобіологічних препаратів, медичної техніки і медичних виробів, та обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу, документ, який засвідчує відповідність серії лікарського засобу вимогам аналітичної нормативної документації/методам контролю якості (далі - АНД/МКЯ), установленим під час його реєстрації в Україні.

Про порядок контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібною торгівлі: Наказ МОЗ України 29 вересня 2014 року № 677 [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

11. Які витрати з економічної точки зору відносяться до умовно-постійних?

A. Природні витрати товару

B. Орендна плата

C. Суми нарахувань заробітної плати виробничого персоналу

D. Суми списання допоміжних матеріалів

E. Витрати на тару

Пояснення: До умовно-постійних витрат відносяться амортизація основних засобів, заробітна плата управлінського персоналу і робітників-повременників, орендна плата за приміщення і устаткування, комунальні послуги і ін. Загальна сума умовно-постійних витрат розраховується в цілому по підприємству і його структурним підрозділам; потім по кожній статті витрат в калькуляції собівартості визначається їх частка залежно від технологічних умов виробництва.

Режим доступу: <https://library.if.ua/book/153/10081.html>

12. У процесі створення нового лікарського засобу розробляються методики контролю якості, досліджується стабільність, обґрунтовуються показники якості й відпрацьовуються специфікації. Як називається цей етап життєвого циклу ЛЗ?

A. Реєстрація або ліцензування

B. Доклінічні дослідження

C. Клінічне випробування

D. Фармацевтична розробка

E. Міжнародна дистрибуція

Пояснення: Фармацевтична розробка — комплексне дослідження компонентного складу ЛП (лікарських і допоміжних речовин), вибору лікарської форми, оптимізації технологічного процесу, упаковки, а також обґрунтування показників якості й відпрацювання специфікації ЛП.

<https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/318/farmaceutichna-rozrobka>

13. До якої організації повинен звернутися виробник лікарського засобу, щоб сертифікувати його для міжнародної торгівлі?

А. Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками

В. Національне агентство з акредитацій України

С. Державна інспекція з контролю якості лікарських засобів

Д. Державний експертний центр МОЗ України

Е. ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів»

Пояснення: Для отримання сертифіката серії лікарського засобу необхідно звернутись Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками із заявою на видачу сертифіката серії лікарського засобу та комплектом документів до неї.

Видача сертифіката серії лікарського засобу здійснюється в Держлікслужбі.

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25 липня 2022 року № 1310 «Про затвердження порядку сертифікації якості лікарських засобів для міжнародної торгівлі та підтвердження для активних фармацевтичних інгредієнтів, що експортуються». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0992-22#Text>

14. Який чинник сприяє розвитку (формуванню) високого рівня самореалізації співробітника через генерацію і втілення власних нових ідей в процесі його роботи?

А. Відсутність креативу з боку керівництва

В. Відсутність ієрархічної структури в організації

С. Недосконала система контролю за діяльністю співробітників

D. Відсутність завантаженості співробітників обов'язками

E. Залученість персоналу в процеси управління організацією

Пояснення: Залученість – це фізичний, емоційний та інтелектуальний стан, який мотивує співробітників виконувати їхню роботу якомога краще. Якщо співробітники залучені, вони лояльно ставляться до компанії, змін, нововведень і підтримують наміри керівництва. Як швидко зрозуміти, що у вашій компанії працює не так: вивчення драйверів залученості персоналу. PeopleForce. 2019. URL : <https://peopleforce.io/uk/blog/yak-shvidko-zrozumiti-shho-u-vashijkompaniyi-pratsyuue-ne-tak-vivchennya-drajveriv-zaluchenosti-personalu/>

15. Для якого стилю управління персоналом характерні такі ознаки: одноосібне керівництво всіма процесами, одноосібна відповідальність за прийняті рішення та їх наслідки, відсутність делегування повноважень?

A. Адміністративний

B. Ліберальний

C. Авторитарний

D. Соціальний

E. Демократичний

Пояснення: Авторитарний стиль, як випливає з його назви, передбачає, перш за все, що всі управлінські рішення приймаються одноосібно керівником. Для цього стилю управління характерне жорстке керівництво, коли керівник дає розпорядження та інструкції, а група повинна їх неухильно виконувати.

Режим доступу:
<https://vue.gov.ua/%D0%90%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C>

16. Вкажіть вид прибутку, розрахунок якого дозволить визначити результативність основної діяльності аптеки.

A. Валовий

- В. Балансовий
- С. Фінансовий
- Д. Чистий**
- Е. Операційний

Пояснення: Чистий прибуток - це існуючий термін в бухгалтерському обліку, який стосується різниці між доходами та витратами будь-якої компанії за певний період. Він також відомий як дохід за рік, особливо коли ми робимо звіт про прибутки та збитки.

Чистий прибуток - частина балансового прибутку підприємства, що залишається в його розпорядженні після сплати податків, зборів, відрахувань і інших обов'язкових платежів до бюджету і вказує на результативність діяльності.

Режим *доступу:*
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A7%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%BE%D0%BA

17. Який із загальнодержавних податків згідно з Податковим кодексом України входить в ціну товарів, сплачується покупцем та перераховується до державного бюджету продавцем?

- А. Акцизний податок
- В. Податок на прибуток підприємств
- С. Податок на додану вартість**
- Д. Податок на доходи фізичних осіб
- Е. Екологічний податок

Пояснення: Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112) – Розділ V. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n4379>

18. Завод масово виробляє та реалізує один і той самий лікарський засіб,

концентрує зусилля на тих потребах споживача, які є спільними для всіх, незважаючи на відмінності. Яка маркетингова стратегія використовується?

А. Недиференційована

В. Концентрована

С. Тактична

Д. Цільова

Е. Диференційована

Пояснення: Маркетингова стратегія — це комплексний план дій щодо просування товару і збільшення прибутку підприємства. Це документ у цифровому чи фізичному вигляді, який містить відповідь на запитання «що потрібно зробити для досягнення мети?».

Стратегія концентрованого маркетингу спрямована на задоволення потреб окремих фокус-груп споживачів. Її використання дає підприємству не лише можливість виокремити для себе цільовий сегмент, але й скоротити власні витрати за рахунок зменшення частки ринку, що обслуговується.

Режим доступу: <https://sendpulse.ua/blog/what-are-the-marketing-strategies>

19. При наданні паліативної допомоги пацієнтам, в тому числі тим, які мають право на безоплатне чи пільгове забезпечення дозволяється виписувати на одному рецептурному бланку лікарських засобів на курс лікування:

А. 15 днів

В. 10 днів

С. 1 місяць

Д. 1 тиждень

Е. 5 днів

Пояснення: При наданні паліативної допомоги пацієнтам, в тому числі тим, які мають право на безоплатне чи пільгове забезпечення, дозволяється виписувати на одному рецептурному бланку лікарські засоби в кількості, передбаченій для п'ятнадцятиденного курсу лікування.

Про затвердження Правил виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби, виробів медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків та вимог-замовлень: Наказ МОЗ України № 360 від 19.07.2005 із змінами 2023 року [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

20. Який документ є підставою для подальшої реалізації лікарських засобів, що надійшли в аптеку від оптових постачальників?

A. Реєстр лікарських засобів, що прийняті до реалізації

B. Державний реєстр лікарських засобів

C. Податкова накладна

D. Сертифікати якості

E. Інструкції для медичного застосування

Пояснення: Існує інформаційно-пошукова система «Державного реєстру лікарських засобів України», який сформовано державним підприємством «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України».

В системі можна отримати інформацію про зареєстровані в Україні лікарські засоби та інструкції для медичного застосування до них.

Режим доступу: <http://www.drlz.com.ua/>

21. До якого із нижченаведених понять відноситься комплекс фармацевтичних (спеціальних) організаційно-правових, соціально-економічних та інформаційних заходів, здійснюваних фармацевтичним працівником і спрямованих на збереження здоров'я і життя людини, профілактику та лікування з метою усунення фізичних і, як наслідок, моральних страждань людей незалежно від їх соціального та матеріального

статусу в суспільстві та інших факторів?

- A. Фармацевтична діагностика
- B. Фармацевтична інформація
- C. Фармацевтична допомога**
- D. Фармацевтична профілактика
- E. Фармацевтична етика та деонтологія

Пояснення: ФАРМАЦЕВТИЧНА ДОПОМОГА (англ. pharmaceutical aid)

— комплекс організаційно-економічних, спеціальних (медико-фармацевтичних) і соціально-суспільних заходів, спрямованих на збереження, поліпшення та усунення фізичних і, як наслідок, моральних страждань людей з використанням ЛП і виробів медичного призначення. Ф.д. надається незалежно від соціального й матеріального статусу громадян у суспільстві, расової та національної приналежності, віросповідання, громадянства, віку, статевої приналежності, сексуальної орієнтації. Зміст та форми надання Ф.д. як складне поняття постійно трансформуються відповідно до змін зовнішнього соціально-суспільного, економічного та науково-технічного середовища.

Режим

доступу:

<https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/310/farmaceutichna-dopomoga>

22. Вітчизняна система забезпечення якості лікарських засобів побудована за принципом централізації з адміністративною підпорядкованістю складових. Які рівні має система забезпечення якості лікарських засобів?

- A. Макроекономічний, національний
- B. Макроекономічний, мікроекономічний
- C. Національний, регіональний**
- D. Національний, регіональний, мікроекономічний
- E. Національний, регіональний, макроекономічний

Пояснення: Діюча система суб'єктів законотворчої і нормотворчої діяльності у сфері забезпечення якості ЛЗ має такий склад: Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України (КМ України), Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ України), Державна служба України з лікарських засобів (Держлікслужба України), професійні асоціації фармацевтичних працівників, в межах повноважень яких знаходиться прийняття різних видів НПА і НД (концепцій, програм, положень, порядків, правил, стандартів, настанов, інструкцій, ліцензійних умов, переліків, кодексів та ін.), узгоджених з європейським та міжнародним законодавством, а також за необхідності з іншими центральними органами виконавчої влади.

Режим

доступу:

https://www.dls.gov.ua/for_subject/%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%B8-%D0%B4%D0%BE-%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D0%BB%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D1%85-%D0%B7%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B2/

23. Як можна класифікувати трудову адаптацію, що базується на пристосуванні до керівника та колег чи колективу і відображає загалом систему стосунків між людьми в процесі спільної праці?

- A. Первинна
- B. Соціально-психологічна**
- C. Психофізіологічна
- D. Вторинна
- E. Професійна

Пояснення: Основні види трудової адаптації:

а) психофізіологічна — пристосування до нових фізіологічних і психологічних навантажень, умов праці;

б) соціально-психічна — пристосування до відносно нового соціуму, норм трудової поведінки та взаємин у новому трудовому колективі;

в) професійна — корегування власних або набуття нових трудових властивостей (професійних умінь, додаткових знань, навичок співробітництва тощо);

г) організаційна — засвоєння ролі і статусу в системі виробничого підрозділу у загальній організаційній структурі, а також осмислення особливостей організаційно-економічного механізму управління даною організацією.

Режим

доступу:

https://vue.gov.ua/%D0%90%D0%B4%D0%B0%D0%BF%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D1%82%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0

24. До якої групи методів управління відносяться методи впливу па колектив, що ґрунтуються на владі, дисципліні та покаранні?

А. Психологічних

В. Економічних

С. Соціально-психологічних

Д. Соціальних

Е. Адміністративних

Пояснення: Адміністративні методи ґрунтуються на владі, дисципліні та покаранні, відомі в історії як «метод кнута». Вони опираються на адміністративну підпорядкованість об'єкта суб'єкту, на основі існуючої ієрархії управління.

Режим доступу: <https://library.if.ua/book/45/3056.html>

25. В аптеці після сплати податків та обов'язкових платежів до бюджету залишилася частина балансового прибутку. Який це вид прибутку?

- A. Фінансовий
- B. Чистий**
- C. Валовий
- D. Операційний
- E. Балансовий

Пояснення: Чистий прибуток - частина балансового прибутку підприємства, що залишається в його розпорядженні після сплати податків, зборів, відрахувань і інших обов'язкових платежів до бюджету

Чистий прибуток — частина балансового прибутку підприємства, що залишається в його розпорядженні після сплати податків, зборів, відрахувань і інших обов'язкових платежів до бюджету. Чистий прибуток використовується для збільшення оборотних коштів підприємства, формування фондів і резервів, і реінвестицій у виробництво.

Режим доступу:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A7%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%BE%D0%BA

26. Яке дослідження лікарських засобів проводиться на четвертій, післяопераційній стадії?

- A. Токсикологічне
- B. Фармакодинамічне
- C. Фармакоепідеміологічне**
- D. Фармакокінетичне
- E. Фармако-технологічне

Пояснення: Фармакоепідеміологія – наука, яка займається вивченням ефектів (бажаних, небажаних, побічних) лікарських засобів в реальних умовах на рівні популяції із метою підтвердити терапевтичну оцінку лікарського

засобу для всієї популяції після його впровадження на ринок. Фармакоепідеміологія займається вивченням терапевтичної оцінки лікарських засобів.

Провідною метою фармакоепідеміології є проведення терапевтичної оцінки для встановлення конкретної ефективної дози препарату.

Фармакоепідеміологічні дослідження залежно від завдань, які вони повинні вирішувати, можуть бути якісними і кількісними.

Якісні фармакоепідеміологічні дослідження (ЯФД) вивчають терапевтичну ефективність та безпеку ЛП та порівнюють різні схеми лікування, серед яких на основі доведених результатів визначають найбільш ефективні, які впроваджують у подальшому.

Кількісні фармакоепідеміологічні дослідження вивчають обсяги і структура споживання ЛП.

Методи ЯФД – спостереження й експеримент, кількісний метод – оцінка споживання ЛП АТС/DDD-метод.

Спостереження - фармакоепідеміологічний метод ретроспективного дослідження, заснований на аналізі й узагальненні раніше отриманих результатів (за даними архівних документів, джерел літератури і т. ін.).

Експеримент - проспективне, плановане дослідження, що проводиться відповідно до протоколу. Це різноманітні багатоцентрові клінічні випробування ЛП з участю великої кількості хворих (до 50 000 осіб), що проводяться на III–IV фазах клінічних випробувань.

Режим доступу:
https://tdmuv.com/kafedra/internal/upr_ekon/lectures_stud/uk/pharm/tpkz/ptn/%D0%A4%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0/5/4%20%D1%84%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%B5%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F,%20%D1%81%D1%83%D1%82%D1%8

C%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B4%D0%B0%
D0%BD%D0%BD%D1%8F.htm

27. Які дії має виконати уповноважена особа стосовно лікарського засобу, що під час зберігання змінив свій колір?

A. Повернути постачальнику ?

B. Повідомити виробника

C. Передати для утилізації

D. Передати в територіальний орган Держлікслужби України

E. Не призупиняти реалізацію лікарського засобу

Пояснення: У разі зміни зовнішнього вигляду лікарських засобів та/або виникнення сумніву щодо якості лікарських засобів, уповноважена особа відбирає зразки сумнівних лікарських засобів та направляє їх до територіального органу Держлікслужби за місцем розташування суб'єкта господарювання для проведення лабораторних досліджень якості лікарських засобів разом із супровідними документами.

Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками. 08.06.2023 Пам'ятка для всіх суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність з виробництва, оптової, роздрібною торгівлі, імпорту лікарських засобів, щодо зупинення обігу лікарськими засобами невідповідної якості, вилучення у разі потреби лікарських засобів з продажу та вжиття відповідних заходів стосовно повернення зазначених лікарських засобів постачальнику (виробнику) або їх знищення (утилізації)

Режим доступу: <https://www.dls.gov.ua/08-06-2023-%D0%BF%D0%B0%D0%BC%D1%8F%D1%82%D0%BA%D0%B0-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D0%B2%D1%81%D1%96%D1%85-%D1%81%D1%83%D0%B1%D1%94%D0%BA%D1%82%D1%96%D0%B2-%D0%B3%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0/>

28. Яку назву має документ, виданий компетентним уповноваженим органом країни-експортера, який повинен бути наданий на запит уповноваженого органу країни-імпортера до того, як ним буде видана або змінена ліцензія на ЛЗ?

A. Заява про ліцензійний статус ЛЗ

B. Стандарт

C. Сертифікат аналізу

D. Сертифікат серії

E. Сертифікат ЛЗ

Пояснення: Заява про ліцензійний статус лікарського засобу — документ, який підтверджує, що лікарський засіб є зареєстрованим та має реєстраційне посвідчення в Україні. Для одержання заяви підприємство подає заяву та пакет документів до Держлікслужби.

Режим доступу: <https://guide.diia.gov.ua/view/vydacha-zaiavy-pro-litsenziyni-status-likarskohoykh-zasobuiv-9762672d-b981-42e2-833a-477cf14736ce>

29. Який державний орган в Україні здійснює повноваження у сфері технічного регулювання косметичної продукції?

A. Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками

B. Міністерство охорони здоров'я України

C. Належна практика зберігання (GSP)

D. Державний контроль якості лікарських засобів

E. Сертифікат ЛЗ

Пояснення: На сьогодні основним документом, який регламентує вимоги до косметичної продукції в Україні, є «Державні санітарні правила та норми безпеки продукції парфумерно-косметичної промисловості», прийнятий у 1999 р.

Технічний регламент на косметичну продукцію спрощує процедуру

виходу на ринок — не потрібно отримувати від держави дозвільні документи, достатньо повідомити про вихід на ринок. Але при цьому посилює контроль за косметичною продукцією на ринку шляхом призначення відповідальної особи та державного контролю з боку органу ринкового нагляду.

20.01.2021 року на засіданні Кабінету Міністрів України було прийнято постанову Кабінету Міністрів України № 65 «Про затвердження Технічного регламенту щодо косметичної продукції», яка набирає чинності 03.08.2022.

Технічний регламент на косметичну продукцію спрощує процедуру виходу на ринок — не потрібно отримувати від держави дозвільні документи, достатньо повідомити про вихід на ринок. Але при цьому посилює контроль за косметичною продукцією на ринку шляхом призначення відповідальної особи та державного контролю з боку органу ринкового нагляду.

Органом державного ринкового нагляду виступатиме Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками України

Режим доступу: https://www.drs.gov.ua/wp-content/uploads/2019/01/215_19-19_1.pdf

Постанова «Про затвердження Технічного регламенту на косметичну продукцію» від 20 січня 2021 р. №65. Режим доступу - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/65-2021-n#Text>

Regulation (EC) No 1223/2009 of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on cosmetic products (Text with EEA relevance)

30. Відповідно до змісту господарських операцій в обліку використовуються різні види цін. Якою буде ціна на лікарські засоби однієї групової належності, за якою відбувається відшкодування вартості фармацевтичної допомоги?

- A. Договірною
- B. Референтною**
- C. Індикативною
- D. Фіксованою

Е. Регульованою

Пояснення: Референтна ціна (РЦ) — це та ціна на лікарські засоби однієї групової приналежності (фармакотерапевтична група, лікарська форма та ін.), за якою проводиться розрахунок реімбурсації (компенсації) вартості фармацевтичної допомоги населенню.

Постанова КМУ «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України щодо референтного ціноутворення на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти». Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennia-zmin-do-deiakukh-postanov-kabinetu-ministriv-ukrainy-s1117-41022>.

31. Назвіть термін, що характеризує сукупність організаційних та правових заходів, спрямованих на дотримання суб'єктами господарської діяльності незалежно від форм власності та підпорядкування вимог законодавства щодо забезпечення якості лікарських засобів.

А. Стандартизація ЛЗ

В. -

С. Реєстрація ЛЗ

Д. Державний контроль якості ЛЗ

Е. Сертифікація ЛЗ

Пояснення: Державний контроль якості лікарських засобів - це сукупність організаційних та правових заходів, спрямованих на додержання суб'єктами господарської діяльності незалежно від форм власності та підпорядкування вимог законодавства щодо забезпечення якості лікарських засобів.

Режим доступу:
<https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/2464/derzhavnij-kontrol-yakosti-likiv#:~:text=%>

32. Бухгалтерський баланс є основною складовою фінансової звітності

аптечного закладу. В якій частині балансу відображається заборгованість аптеки з оплати праці?

A. Довгострокові зобов'язання

B. Власний капітал

C. Пасив

D. Актив

E. Оборотні активи

Пояснення: Баланс складається з двох частин: Активу, де представлені господарські засоби, і Пасиву, де згруповані їхні джерела. Основним елементом бухгалтерського Балансу є стаття (активна чи пасивна).

За вищезазначеним стандартом Актив Балансу складається з трьох розділів:

- I. Необоротні активи.*
- II. Оборотні активи.*
- III. Витрати майбутніх періодів.*

Пасив Балансу складається з п'яти розділів:

- I. Власний капітал.*
- II. Забезпечення наступних витрат і платежів.*
- III. Довгострокові зобов'язання.*
- IV. Поточні зобов'язання.*
- V. Доходи майбутніх періодів.*

II розділ Пасиву Балансу "Забезпечення наступних витрат і платежів".

У статті "Забезпечення виплат персоналу" відображаються нараховані у звітному періоді майбутні витрати та платежі (витрати на оплату майбутніх відпусток, гарантійні зобов'язання тощо), величина яких на дату складання Балансу може бути визначена тільки шляхом попередніх (прогнозованих) оцінок.

Баланс підприємства: актив та пасив. Реферат. Режим доступу: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/20412/

33. Що сприяє підвищенню зацікавленості в активізації зусиль працівника?

- A. Досягнення успіху без визнання
- B. Відсутність вимог керівництва до подальшого розвитку працівника
- C. Збіг цілей працівника і організації**
- D. Обмеження кількості повноважень та обов'язків
- E. Авторитарний стиль керівництва

Пояснення: Основна діяльність людини - це праця, який займає, як мінімум, третину дорослого самотійного життя (вибір професії, трудове і професійне навчання, передача трудового досвіду в родині, використання професійної допомоги інших людей і т. п.). Стає очевидним, що праця, а отже, і всі питання з ним пов'язані мають велике значення для будь-якої людини і завжди знаходяться в полі уваги. Результати, досягнуті людьми в процесі роботи, залежать не тільки від знань, навичок і здібностей цих людей. Ефективна діяльність можлива лише при наявності у працівників відповідної мотивації, тобто бажання працювати. Позитивна мотивація активує здібності людини, звільняє його потенціал, негативна гальмує прояв здібностей, перешкоджає досягненню цілей діяльності

Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/reports/psychology/28183/>

34. За засобами впливу на суб'єктів економічної системи методи державного регулювання поділяють на правові, адміністративні (організаційні) та економічні. Які методи державного регулювання можна віднести до адміністративних для ліквідації монополізму?

- A. Постанови
- B. Валютне регулювання
- C. Звернення
- D. Розпорядження
- E. Квотування**

Пояснення: До адміністративних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності відноситься квотування, ліцензування експорту та імпорту. Перше означає дозвіл на ввіз іноземних товарів лише певної кількості на певний період часу. При ліцензуванні імпортер або експортер має одержати від державного органу спеціальний дозвіл - ліцензію на ввіз або вивіз товарів.

Типи і методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Режим доступу: <https://buklib.net/books/29504/>

35. Хто має право на податкову соціальну пільгу в розмірі 200%?

A. Герой України

B. Учень, аспірант, ординатор

C. Одинокa матір, яка утримує двох більше дітей віком до 18 років

D. Особа з інвалідністю I або II групи

E. Вдівець, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років

Пояснення: Податкова соціальна пільга 200%:

У 2023 році становить 2 684 грн і надається платнику податків, який є:

- Героєм України, Радянського Союзу, Соціалістичної Праці або повним кавалером ордена Слави чи ордена Трудової Слави;

- особі, яка нагороджена чотирма і більше медалями "За відвагу";

- учасником бойових дій під час Другої світової війни

- особі, яка у період Другої світової війни працювала в тилу;

- особі з інвалідністю I і II групи, яка брала участь у бойових діях на території інших країн у період після Другої світової війни;

- колишнім в'язням концтаборів, гетто та місць примусового утримання під час Другої світової війни;

- особі, яка визнана репресованою чи реабілітованою.

Податкова соціальна пільга в 2023 році. Режим доступу: <https://smartfin.ua/page/podatкова-sotsialna-pilga-v-2023-rotsi>

36. Згідно з законом України «Про лікарські засоби» незареєстровані лікарські засоби дозволено ввозити на митну територію України, якщо вони у встановленому порядку дозволені до застосування на території США або держав- членів ЄС і розроблені для лікування особливих патологій. Стосовно яких захворювань працює такий дозвіл?

- A. Онкологічних
- B. Типових неврологічних
- C. Малярії та інших тропічних
- D. Рідкісних (орфанних)**
- E. Серцево-судинної системи

Пояснення: Орфанні, або рідкісні хвороби - це вроджені або набуті захворювання, які трапляються вкрай рідко - рідше ніж один випадок на 2000 населення країни. 80% цих захворювань генетично обумовлені. Вони не лише мають тяжкий і хронічний перебіг, але й супроводжуються зниженням якості та скороченням тривалості життя пацієнтів. Такі люди зазвичай потребують дорогого, безперервного та пожиттєвого лікування. Більшість орфанних захворювань діагностують у ранньому віці, у 35% випадків вони стають причиною смерті малюків до року, у 10% — дітей у віці до 5 років, у 12% - у віці від 5 до 15 років. Дозволяється ввозити незареєстровані лікарські засоби на митну територію, якщо вони допущені до застосування на території США або держав-членів ЄС.

Міністерство охорони здоров'я України (далі – МОЗ) у співпраці з Програмою розвитку ООН підписало низку довгострокових угод з виробниками орфанних ліків, поставка яких фінансується з державного бюджету України, що забезпечує виробників постійним ринком збуту. До того ж перелік програм для фінансування закупівлі лікарських засобів від рідкісних хвороб, як і перелік таких хвороб, поступово розширюється.

Сфйт МОЗУ. Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article/news/scho-take-orfanni-hvorobi-i-jak-zminjuetsja-dostup-do-likuvannja>

37. Договірні ціни встановлюються у договорі між продавцем та покупцем за домовленістю сторін. Вкажіть назву ціни, яка не змінюється у період з моменту підписання контракту до надходження товару до покупця.

A. Тверда

B. Вільна

C. Фіксована

D. Демпінгова

E. Змінна

Пояснення: Ціна — грошове вираження вартості товару.

Договірні ціни встановлюються у договорі між продавцем та покупцем за домовленістю сторін.

Якщо такий договір укладається між суб'єктами, які мають приналежність до різних країн (різне громадянство), а платіж здійснюється в іноземній валюті, він має назву контракту, а ціни зазначені в ньому ціни – контрактними.

Ціни, які вказані у контракті, можуть бути твердими, з подальшою фіксацією та змінні.

Тверда ціна не змінюється за період з моменту підписання контракту до надходження товару до покупця.

Ціни з подальшою фіксацією вказуються на певну календарну дату.

Змінна ціна залежить від змін економічного положення у країні експортера (продавця).

Основи економіки фармації: навчальний посібник для студентів вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова та ін.; За ред. А. С. Немченко [ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС] ст. 106. Режим доступу: https://www.researchgate.net/profile/Sergey-Gubsky/publication/281030497_OSNOVI_EKONOMIKI_FARMACII_Navcalnij_posibnik_dla_studentiv_visih_navcalnih_zakladiv_ELEKTRONNIJ_RESURS/links/5

38. Як називається діяльність з продажу лікарських засобів та виробів медичного призначення для їх подальшого перепродажу або виробничого використання?

A. Оптова торгівля

B. Маркетингова діяльність

C. Роздрібна торгівля

D. Збутова діяльність

E. Менеджерська діяльність

Пояснення: Оптова торгівля лікарськими засобами – це діяльність з придбання лікарських засобів у виробників лікарських засобів або інших суб'єктів господарювання, які мають відповідну ліцензію, зберігання та продажу лікарських засобів з аптечних складів (баз) іншим суб'єктам оптової або роздрібної торгівлі лікарськими засобами, які отримали на це відповідні ліцензії, та безпосередньо лікувально-профілактичним закладам і виробникам лікарських засобів.

Режим доступу: <https://www.apteka.ua/article/1369>

39. Який економічний показник дозволяє відобразити стан грошових коштів фармацевтичної компанії на певну дату і показує різницю значення дебету і кредиту в балансі?

A. Дебет

B. Сальдо

C. Кредит

D. Рентабельність

E. Інкрементальний показник

Пояснення: Сальдо (італ. saldo — розрахунок, залишок) — різниця між надходженнями і витратами за певний проміжок часу.

Сальдо у бухгалтерському обліку — залишок по бухгалтерському рахунку, різниця між сумою записів по дебету і кредиту рахунків. Дебетове сальдо (дебет більший за кредит) показує стан даного виду господарських коштів на певну дату і відображається в активі балансу

*Режим доступу:
<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%B4%D0%BE#:~:text>*

40. За рахунок яких джерел формуються товарні запаси аптеки?

- A. Ефективного пошуку постачальників
- B. Знань про закономірності розвитку системи постачання
- C. Власних оборотних коштів аптеки**
- D. Вміння визначати потребу в лікарських засобах
- E. Правильного приймання та зберігання товарів у аптеці

Пояснення: Товарний запас - це маса лікарських засобів і виробів медичного призначення та інших товарів аптечного асортименту, яка перебуває у сфері обігу та підлягає реалізації. До товарних запасів відносять вищезазначені запаси, які належать аптечному закладу, знаходяться на його балансі й призначені для торгівлі.

До товарних запасів належать:

- товари, які є в наявності в аптечному закладі та його структурних підрозділах (аптечних пунктах та аптечних кіосках);
- товари, які закуплені та оплачені даним аптечним закладом і залишені на відповідальне зберігання у постачальників;
- товари, які здані на переробку (наприклад лікарська рослинна сировина).

Формування товарних запасів може здійснюватись з 2 джерел:

- за рахунок власних оборотних коштів аптеки;
- за рахунок позикових оборотних коштів: банківського кредиту або товарного кредиту (надання постачальниками товару з відстрочкою

платежу).

Організація роботи аптеки з товарними запасами. Порядок зберігання товарів аптечного асортименту в аптеках і фармацевтичних фірмах. Режим доступу: <https://www.vntu.edu.ua/downloads/pharmacy/20130322-162236.ppt>

41. Який розділ вивчає норми поведінки фармацевта, спрямовані на максимальне підвищення ефективності фармакотерапії та створення сприятливого клімату в стосунках із пацієнтами, лікарями і колегами?

- A. Фармацевтична діагностика
- B. Фармацевтична профілактика
- C. Фармацевтична допомога
- D. Фармацевтична опіка
- E. Фармацевтична деонтологія**

Пояснення: Фармацевтична деонтологія - розділ фармацевтичної етики, який вивчає норми поведінки фармацевта (фармацевтичного працівника), спрямовані на підвищення ефективності лікарської терапії і створення сприятливої атмосфери в стосунках з хворими, лікарями, колегами.

Режим доступу: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/2447/deontologiya#:~:text>

42. В умовах конкуренції правильне використання принципів мерчандайзингу дозволяє стимулювати в аптеці реалізацію лікарських препаратів. Вкажіть цю групу ліків.

- A. Безрецептурні препарати**
- B. Наркотичні речовини
- C. Снодійні лікарські засоби
- D. Рецептурні лікарські засоби
- E. Отруйні лікарські засоби

Пояснення: Аптечний мерчандайзинг - це комплекс заходів та активностей, спрямованих на просування товарів та послуг в аптеці без

прямої участі співробітника. Іншими словами, завдання мерчандайзингу - розмістити товари в торговому просторі аптеки таким чином, щоб максимально зацікавити покупця, викликати емоцію та спонукати зробити покупку.

Безрецептурні препарати — велика група ліків, які пацієнт може купити для самолікування прямо в аптеці (а деякі ліки — і не лише в аптеці) без рецепта лікаря. Вони потрапляють до хворого безпосередньо з рук фармацевта, минаючи лікаря. Безрецептурні препарати є невід'ємною складовою частиною й одночасно необхідною умовою успішного розвитку концепції самолікування.

Режим

доступу:

<https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/1872/bezrecepturni-preparati>

43. Вкажіть аналіз, за результатами якого лікарські засоби розподіляють на три групи відповідно до річного споживання.

A. XYZ

B. VEN

C. ABC

D. FMR

E. VED

Пояснення: ABC аналіз - метод вивчення асортименту. В його основі лежить закон Парето - 20% товарів дають 80% ефективності, а решта 80% товарів - лише 20%.

За допомогою даного аналізу можна визначити внесок кожного товару в прибуток аптеки, розподілити товари за категоріями для ефективного керування.

Виділяють три категорії товарів:

Категорія А - пріоритетні товари. 20% товарів, які приносять 80% прибутку. Товари групи А забезпечують основний товарообіг компанії. Тому необхідно забезпечити їх постійну наявність. Загальноприйнята практика -

створення для товарів групи А надлишкового запасу.

Категорія В - звичайні товари. Товари групи В забезпечують основний товарообіг компанії та складають 30% асортименту і 15% продажів. Тому потрібно забезпечити їх постійну наявність та достатній запас на складі або в торговій мережі.

Категорія С - товари, які гірше продаються та складають близько 50% від загального асортименту й приносять ~5% прибутку.

Застосування АВС аналізу скорочує час на керування та контроль асортиментом товару.

Режим доступу: <https://torgsoft.ua/articles/gid-po-torgsoft/abc-i-xyz-analiz-v-torgsoft/>

44. Упродовж якого терміну з дати придбання суб'єкт господарювання зобов'язаний зберігати сертифікати якості виробника (копії на паперових чи скановані копії на електронних носіях) на серії лікарських засобів, що ним реалізуються?

- A. 3 роки**
- B. 1 рік
- C. 2 роки
- D. 4 роки
- E. 5 років

Пояснення: Наказом Головного архівного управління при Кабінеті Міністрів України N 41 (з0576-98) від 20.07.98 р. "Про затвердження Переліку типових документів", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 17.09.98 р. за N 576/3016, передбачено зберігання специфікацій та сертифікатів на товар протягом 3 років.

У нормативних документах щодо контролю якості лікарських засобів на сьогодні відсутні вимоги стосовно терміну зберігання сертифікатів якості на лікарські засоби у суб'єктів господарської діяльності.

Однак з урахуванням рекомендацій ВООЗ і положень відповідного законодавства інших країн Державна інспекція з контролю якості лікарських засобів МОЗ України рекомендує зберігати сертифікати якості на серії лікарських засобів, реалізованих суб'єктами господарської діяльності, ще протягом одного року після закінчення терміну придатності лікарського засобу.

*Державна інспекція з контролю якості лікарських засобів МОЗ України.
Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v4236485-02#Text>*

45. Який показник визначається діленням суми товарообігу на одного працівника середньоспискової чисельності аптеки?

A. Продуктивність праці

B. Товарообіговість

C. Рентабельність

D. Прибуток

E. Торгові накладення

Пояснення: Праця аптекних працівників дуже багатогранна і часто не піддається оцінці в конкретних натуральних показниках. Тому для аптек встановлено єдині узагальнені показники праці і заробітної плати. Ці показники включають:

-продуктивність праці;

-фонд заробітної плати штатних працівників;

-середньоспискова чисельність працівників;

-фонд заробітної плати нештатних працівників.

Продуктивність праці – це показник плідної, цілеспрямованої діяльності людей, що вимірюється кількістю продукції виготовленої за одиницю часу. Це є показник товарообігу по роздрібній вартості в розрахунок на одного середньоспискового працівника. Вона являється показником планування заробітної плати і праці.

Режим доступу: <http://www.ukrainereferat.org/uaref-4673-1.html>,
<https://buklib.net/books/37313/>

46. В якому розділі балансу відображається сума дебіторської заборгованості за товар?

- A. Власний капітал
- B. Поточні зобов'язання
- C. Необоротні активи
- D. Оборотні активи**
- E. Довгострокові зобов'язання

Пояснення: Методології обліку дебіторської заборгованості присвячено "Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість", в якому визначена дебіторська заборгованість як сума заборгованості підприємству юридичних і фізичних осіб грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів, що виникла на певну дату.

Залежно від термінів погашення заборгованість може бути поточною або довгостроковою.

Поточна дебіторська заборгованість виникає в ході одного операційного циклу і буде погашена протягом 12 місяців з дати Балансу. Чи не погашена на дату Балансу поточна дебіторська заборгованість буде відображена в розділі Балансу "Оборотні активи".

Оборотні активи — грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу. Значну частку оборотних активів на підприємствах складають запаси – предмети праці, що призначені для обробки, переробки, використання у виробництві для господарських потреб, а також засоби праці, які підприємство включає до складу малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Режим доступу: <https://aktiv.ua/ua/materials/articles/uchet-debitorskoj-zadolzhennosti>

47. Яка господарська операція належить до роздрібного товарообігу?

A. Відпуск лікарських засобів аптечного виробництва за стаціонарною рецептурою

B. Рецептурний відпуск лікарських засобів за готівку

C. Відпуск лікарських засобів у масі («анго») лікувально-профілактичним закладам

D. Безоплатний відпуск ЛЗ

E. Сума часткового відшкодування за відпущені лікарські засоби, які входять у програму «Доступні ліки».

Пояснення: В аптечних організаціях процес обігу товарів називається товарообігом.

Товарообіг - обсяг продажу товарів і надання послуг в грошовому вираженні за певний період часу.

Роздрібна торгівля — це вид економічної діяльності у сфері товарообігу, що охоплює купівлю-продаж товарів кінцевому споживачу та надання йому торговельних послуг.

Роздрібний товарообіг — це виручка від продажу безпосередньо населенню споживчих товарів (як за готівку, так і за розрахункові чеки установ банків, банківські платіжні картки) через організований споживчий ринок, тобто спеціально організовану торговельну мережу (аптеки, магазини, кіоски) підприємствами незалежно від відомчої підпорядкованості, форми власності і господарювання.

Роздрібна торгівля ЛЗ здійснюється лише через аптеки та їх структурні підрозділи (аптечні пункти).

Основи економіки фармації: навчальний посібник для студентів вищ. навч. закл./А.С. немченко, В.М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова та ін.; За ред. А. С. Немченко [ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС] ст. 24. Режим доступу:

https://www.researchgate.net/profile/Sergey-Gubsky/publication/281030497_OSNOVI_EKONOMIKI_FARMACII_Navcalnij_p

osibnik_dla_studentiv_visih_navcalnih_zakladiv_ELEKTRONNIJ_RESURS/links/55d1b78b08ae95c3504d5986/OSNOVI-EKONOMIKI-FARMACII-Navcalnij-posibnik-dla-studentiv-visih-navcalnih-zakladiv-ELEKTRONNIJ-RESURS.pdf

Режим доступу:
https://economica.nuph.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/12/lecture_2.11_economic_calculations_and_trade_turnover_planning_2018.pdf

48. Який показник аптечних закладів можна визначити як обсяг реалізованого товару за певний період часу в грошовому еквіваленті?

A. Товарообіговість

B. Товарообіг

C. Прибуток

D. Торгові накладення

E. Рентабельність

Пояснення: Товарообіг - це загальний обсяг продукції, реалізованої і закупленої за певну кількість часу. Від активності товарообігу компанії безпосередньо залежить і прибуток, тобто, чим більше товарів було реалізовано за певний проміжок часу, тим більший прибуток отримала компанія. Загальний обсяг продажів і дані по окремих групах товарів є важливими показниками в маркетинговій сфері. Уважно спостерігаючи за спадом і зростанням попиту на продукцію, можна визначити її рівень рентабельності і своєчасно перейти на реалізацію іншого виду товарів в разі спаду купівельної активності через відсутність інтересу до товару. Також товарообіг в загальному значенні цього виразу є показником рентабельності компанії в цілому і, виходячи з інформації щодо обсягів продажів, можна оцінити ефективність роботи фірми.

*Основи економіки фармації: навчальний посібник для студентів вищ. навч. закл./А.С. немченко, В.М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова та ін.; За ред. А. С. Немченко [ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС] ст. 24. Режим доступу:
<https://www.researchgate.net/profile/Sergey->*

Gubsky/publication/281030497_OSNOVI_EKONOMIKI_FARMACII_Navcalnij_posibnik_dla_studentiv_visih_navcalnih_zakladiv_ELEKTRONNIJ_RESURS/links/55d1b78b08ae95c3504d5986/OSNOVI-EKONOMIKI-FARMACII-Navcalnij-posibnik-dla-studentiv-visih-navcalnih-zakladiv-ELEKTRONNIJ-RESURS.pdf

Режим доступу:
https://economica.nuph.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/12/lecture_2.2_oblik_ruhu_tmz.pdf

49. Який банківський рахунок може відкрити аптечне підприємство для зберігання грошових коштів та здійснення за цим рахунком усіх операцій, що не суперечать чинному законодавству?

- A. Тимчасовий
- B. Поточний**
- C. Депозитний
- D. Бюджетний
- E. Картковий

Пояснення: Поточний рахунок – це рахунок, що відкривається банком клієнту на договірній основі для зберігання грошей і здійснення розрахунково-касових операцій за допомогою платіжних інструментів відповідно до умов договору та вимог законодавства України.

Отже, суб'єкти господарювання мають право відкривати рахунки для забезпечення своєї господарської діяльності і власних потреб у будь-яких банках України відповідно до власного вибору.

Поточний рахунок відкривається підприємствам усіх видів і форм власності, їх відокремленим підрозділам, а також фізичним особам - підприємцям для зберігання грошових коштів і здійснення всіх видів операцій за цими рахунками відповідно до чинного законодавства.

Режим доступу: <https://news.dtki.ua/finance/personal-finance/45614-rahunok-v-banku-dlia-kogo-je-oboviazkovim-vidkrittia>

50. Яку процедуру необхідно виконати для підтвердження уповноваженим органом відповідності виробництва лікарських засобів встановленим вимогам?

- A. Реєстрацію
- B. Сертифікацію
- C. Стандартизацію
- D. Ліцензування**
- E. Акредитацію

Пояснення: Ліцензія (дозвіл) – запис у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про рішення органу ліцензування щодо наявності у суб'єкта господарювання права на провадження визначеного ним виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню. Ліцензія видається у електронному або паперовому вигляді.

Ліцензування — засіб державного регулювання провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, спрямований на забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері ліцензування, захист економічних і соціальних інтересів держави, суспільства та окремих споживачів

Режим доступу: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/zakon-ukrani-pro-litsenzuvannya-vidv-gospodarsyko-dyalynost/>

Постанова Кабінету Міністрів України від 07.05.2022 № 542 «Деякі питання провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) у період дії воєнного стану». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/542-2022-%D0%BF#Text>;

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних

інгредієнтів)». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2016-%D0%BF#Text>.

51. Надання фармацевтичної послуги базується на двох підходах: «фокус на товар (ЛЗ)» та «фокус на пацієнта». Що є основною метою фармацевтичної послуги під час реалізації підходу «фокус на пацієнта»?

- A. Продаж ЛЗ
- B. Підвищення виручки
- C. Прибуток
- D. Залучення більшої кількості відвідувачів
- E. Здоров'я пацієнта**

Пояснення: Мета - здоров'я пацієнтів; функція - консультація з фармацевтом; результат - покращення стану пацієнта; місце надання допомоги пацієнту; доступність ЛЗ заради послуги.

Режим доступу: https://economica.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/lecture_1.2_national_medical_policy_2019.pdf (Слайд 31)

Developing pharmacy practice. A focus on patient care. Handbook–2006 edition [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.fip.org/files/fip/publications/Developing PharmacyPractice/Developing PharmacyPracticeEN.pdf>

52. Який мотиватор трудової діяльності реалізується шляхом визначення керівництвом результатів роботи конкретного працівника і надання йому повноважень приймати рішення з питань, що належать до його компетенції, та консультувати інших працівників?

- A. Система матеріального стимулювання праці
- B. Задоволення працівником потреб вищих рівнів мотивації**
- C. Особиста фінансова стабільність співробітника
- D. Бюрократична корпоративна культура в організації

Е. Формування ієрархії організації та складу співробітників

Пояснення: Мотивування — це процес спонукання себе й інших до діяльності для досягнення особистих цілей або цілей організації. Мотивування як функція менеджменту спрямоване на створення таких умов, котрі регулюють трудові відносини, в межах яких у працівника з'являється потреба самовіддано працювати, адже це для нього стає єдиним шляхом досягнення оптимуму і задоволенні власних потреб.

Мотивування дозволяє вирішувати керівництву підприємства цілий комплекс завдань:

- підвищувати трудову активність персоналу;*
- покращувати морально-психологічний стан працівників через визнання їхніх досягнень;*
- сприяти професійному, творчому, фізичному розвитку персоналу підприємства;*
- популяризувати ефективні способи виконання робіт;*
- демонструвати ставлення керівництва підприємства до певних форм поведінки її результатів діяльності персоналу.*

Функція мотивування реалізується через визначення потреб персоналу, розроблення систем винагородження за виконану роботу, використання різних форм і систем оплати праці, а також негрошових стимулів ефективного виконання працівниками власних обов'язків. Отже, в основу функції мотивування покладено визначення мотивації персоналу підприємства.

Мотивація поведінки людини — дуже складний і багато в чому не вивчений феномен. Термін «мотивація» є родовим поняттям для позначення всієї сукупності факторів, механізмів і процесів, що забезпечують на рівні психічного відображення спонукання до життєво необхідних цілей і спрямовують поведінку на задоволення потреб.

Джерелом активності людини є потреби. Потреба — це внутрішній стан психологічного або функціонального відчуття нестачі чогось. Потреба

відображає невідповідність між внутрішніми вимогами й зовнішніми умовами діяльності людини, виступаючи причиною усвідомлення нею емоційної напруги або, незадоволеності та впливаючи на формування внутрішніх мотивів її діяльності.

Потреби мають такі ознаки:

1. За сутністю:

- природні (їжа);*
- соціальні (слава, визнання).*

2. За походженням:

- від народження (від матері);*
- придбані (навчання).*

2. За значенням:

- первинні;*
- вторинні.*

3. За формою:

- матеріальні (матеріальні блага);*
- нематеріальні.*

Розрізняють три рівні задоволення потреб:

а) мінімальний — виживання;

б) нормативний — підтримує у робітника здатність працювати з віддачею та відображається у споживчому бюджеті;

в) розкіш — задоволення потреб стає самоціллю та засобом демонстрації високого становища.

Мотив — це усвідомлене внутрішнє спонукання до поведінки, спрямованої на задоволення потреби. Водночас мотив не визначає зміст, особливості й структуру діяльності людини. Інакше кажучи, мотив не визначає, що саме слід зробити для задоволення потреби.

Спонукання — це відчуття відсутності будь-чого, що має певну спрямованість. Навіть якщо потреба і не проявляється усвідомлено, вона у

будь-якому разі формує спонукання. Спонукання сконцентроване на досягненні певні мети і фактично є передумовою дії.

Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/15381/>

53. В яких умовах повинні зберігатися дієтичні добавки в аптечному закладі?

- A. Окремо від іншої продукції
- B. У сухому місці
- C. Разом із рослинною сировиною
- D. Разом із іншими лікарськими засобами**
- E. У темному місці

Пояснення: Згідно з Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» дієтична добавка – це харчовий продукт, що споживається у невеликих визначених кількостях додатково до звичайного харчового раціону, який є концентрованим джерелом поживних речовин, у тому числі білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, мінеральних речовин (цей перелік не є виключним), і виготовлений у вигляді таблеток, капсул, драже, порошків, рідин або інших формах.

Ліцензійними умовами передбачено, що у приміщеннях аптечних закладів дозволяється зберігання лише лікарських засобів та товарів, які мають право придбати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи, перелік яких затверджено МОЗ .

Дієтичні добавки входять до Переліку товарів, які мають право придбати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи, тобто вони є супутніми товарами. Також у вказаному наказі зазначено, що придбання та торгівля зазначеними товарами здійснюються аптечними закладами та їх структурними підрозділами тільки за умови забезпечення відокремленої зони зберігання цих товарів.

Згідно з Порядком відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення у аптеках та їх структурних підрозділах, функціональні харчові

продукти (біологічно-активні добавки) та харчові продукти для спеціального дієтичного споживання (використання) повинні бути розміщені в торговельному залі на окремому стенді, стелажі, відділі тощо, з обов'язковим зазначенням про те, що вони є спеціальними харчовими продуктами та не зареєстровані як лікарські засоби в установленому порядку.

Закон України від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%-B2%D1%80#Text>.

СТ-Н МОЗУ 42-5.1:2011 Лікарські засоби. Належна практика зберігання/ Режим доступу: <https://compendium.com.ua/uk/clinical-guidelines-uk/standartizatsiya-farmatsevtichnoyi-produktsiyi-tom-1/st-n-mozu-42-5-1-2011/>

54. Як називається розподіл капіталовкладень та урізноманітнення форм діяльності, що не стосуються головного виробництва і результати яких безпосередньо не пов'язані ?

- A. Стратегічне планування
- B. Страхування
- C. Фінансові витрати
- D. Інвестиція
- E. Диверсифікація**

Пояснення: Диверсифікація — це економічний термін (слово), яким заведено називати процес чи стратегію розвитку підприємства таким чином, щоб сфера діяльності постійно розширювалася та забезпечувала захист від фінансових ризиків. Саме слово походить від латинського «diversificatio», що буквально перекладається як: різноманітність.

Простими словами, Диверсифікація — це процес, при якому підприємство не заціклюється на роботі в одній єдиній сфері діяльності, а постійно розширює свою присутність в інших областях бізнесу. Іншими словами, можна сказати, що диверсифікація — це своєрідна страховка від різних ризиків на той випадок, якщо один із напрямів діяльності стане

збитковим. Найкращим відображенням концепції диверсифікації може послужити приказка: «Не варто класти всі яйця в один кошик».

Режим доступу: <https://termin.in.ua/dyversyfikatsiia/>

55. Аптека здійснює відпуск лікарських засобів за безоплатними та пільговими рецептами. Вкажіть категорію хворих, яка отримує ліки з оплатою 50% їх вартості:

A. Інваліди з дитинства I та II групи віком після 16-ти років

B. Діти віком до 3-х років

C. Учасники війни

D. Діти-інваліди віком до 16-ти років

E. Інваліди з числа учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС

Пояснення: Групи населення, в разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби за рецептами лікарів відпускаються з оплатою 50 відсотків їх вартості:

- діти віком від трьох до шести років;
- особи з інвалідністю I і II груп відповідно до [Закону України](#) “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”;
- депортовані особи, які досягли пенсійного віку або є особами з інвалідністю, відповідно до [Закону України](#) “Про відновлення прав осіб, депортованих за національною ознакою”;
- реабілітовані особи, які стали особами з інвалідністю внаслідок репресій або є пенсіонерами, відповідно до [Закону України](#) “Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні”;
- почесні донори України відповідно до [Закону України](#) “Про донорство крові та її компонентів” і громадяни України, нагороджені нагрудним знаком “Почесний донор СРСР”, відповідно до постанови Верховної Ради України від 23 червня 1995 р. [№ 240/95-ВР](#) “Про введення в дію Закону України “Про донорство крові та її компонентів”.

Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань: Постанова КМУ від 17 серпня 1998 року №1303 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

56. Аптека здійснює відпуск лікарських засобів на безоплатних та пільгових умовах. Вкажіть, яка категорія захворювань надає право на безоплатне отримання ліків незалежно від основного захворювання:

A. Хворі на СНІД та ВІЛ-інфіковані

B. Дитячий церебральний параліч

C. Туберкульоз

D. Системний гострий вовчак

E. Ревматизм

Пояснення: Хворі на СНІД та ВІЧ-інфіковані незалежно від основного захворювання мають право на безоплатний відпуск лікарських засобів за наявності в них будь-яких інших захворювань.

Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань: Постанова КМУ від 17 серпня 1998 року №1303 [Електронний ресурс] – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1303-98-%D0%BF#Text>

57. Предметно-кількісному обліку в аптеках підлягають комбіновані ЛЗ. Вкажіть комбінований ЛЗ, який НЕ ПІДЛЯГАЄ ПКО:

A. Містить кодеїн

B. Містить ефедрин

C. Містить псевдоефедрин

D. Містить трамадол

E. Містить декстропропоксифен

Пояснення: Наказом МОЗ України від 19.07.2005 р. № 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби і виробу медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків» встановлено, що комбіновані лікарські засоби, які містять ефедрин (крім лікарських засобів у формі сиропів), трамадол, псевдоефедрин та декстпропоксифен підлягають предметно-кількісному обліку в закладах охорони здоров'я.

Наказ МОЗ України від 19.07.2005 р. № 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби і виробу медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-05#Text>

58. Рецепти, на лікарські засоби, виписуються з вказівкою МНН без торгової назви. Вкажіть виключення, при якому лікар виписує рецепт із зазначенням торгової назви:

A. ЛЗ відносяться до ПКО

B. ЛЗ відносяться до обов'язкового мінімального переліку лікарських засобів
C. ЛЗ відносяться до без рецептурних

D. ЛЗ відносяться до Національного переліку

E. ЛЗ відносяться до супутнього аптечного асортименту

Пояснення: На рецептах зазначається міжнародна непатентована назва лікарського засобу. Торговельна назва зазначається, якщо лікарський засіб не має міжнародної непатентованої назви, належить до лікарських засобів біологічного походження або подібних біологічних лікарських засобів (біосимілярів), відпускається на пільгових умовах чи безоплатно, підлягає предметно-кількісному обліку

Наказ МОЗ України від 19.07.2005 р. № 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби і вироби медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-05#Text>

59. Для зберігання готівки використовуються різні види рахунків у банку. Який вид банківського рахунку призначений для зберігання грошових коштів та здійснення усіх видів безготівкових операцій аптечного підприємства?

- A. Поточний**
- B. Валютний
- C. Тимчасовий
- D. Акредитив
- E. Картковий

Пояснення: Поточний рахунок - рахунок, що відкривається банком клієнту на договірній основі для зберігання грошей і здійснення розрахунково-касових операцій за допомогою платіжних інструментів відповідно до умов договору та вимог законодавства України.

ПОСТАНОВА НБУ від 12.11.2003 № 492 Про затвердження Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03#Text>

60. Протягом дня касир аптеки здійснює X звіт для перевірки фактичної наявності грошей в касі. Вкажіть, яку кількість разів, протягом дня, касир має право провести денний звіт:

- A. Не визначені**
- B. Один раз на день

- C. Два рази на день
- D. Чотири рази на день
- E. Три рази на день

Пояснення: Кількість перевірок фактичної наявності грошей в касі не визначено ні одним нормативно-законодавчим актом.

61. Бухгалтер аптеки нарахував провізору суму відпускних. Вкажіть, яка сума виплат, при розрахунку відпускних, не включається в сукупний дохід працівника:

A. Матеріальна допомога

- B. Доплата за кваліфікаційну категорію
- C. Оплата за роботу у святкові дні
- D. Виплати допомоги з тимчасової непрацездатності
- E. Премія

Пояснення: При обчисленні середньої заробітної плати не враховуються:

а) виплати за виконання окремих доручень (одноразового характеру), що не входять в обов'язки працівника (за винятком доплат за суміщення професій і посад, розширення зон обслуговування або виконання додаткових обсягів робіт та виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників, а також різниці в посадових окладах, що виплачується працівникам, які виконують обов'язки тимчасово відсутнього керівника підприємства або його структурного підрозділу і не є штатними заступниками);

б) одноразові виплати (компенсація за невикористану відпустку, матеріальна допомога, допомога працівникам, які виходять на пенсію, вихідна допомога тощо);

в) компенсаційні виплати на відрядження і переведення (добові, оплата за проїзд, витрати на наймання житла, підйомні, надбавки, що виплачуються замість добових);

г) премії за результатами щорічного оцінювання службової діяльності, за винаходи та раціоналізаторські пропозиції, за сприяння впровадженню винаходів і раціоналізаторських пропозицій, за впровадження нової техніки і технології, за збирання і здавання брухту чорних, кольорових і дорогоцінних металів, збирання і здавання на відновлення відпрацьованих деталей машин, автомобільних шин, введення в дію виробничих потужностей та об'єктів будівництва (за винятком цих премій працівникам будівельних організацій, що виплачуються у складі премій за результати господарської діяльності);

д) грошові і речові винагороди за призові місця на змаганнях, оглядах, конкурсах тощо;

е) пенсії, державна допомога, соціальні та компенсаційні виплати;

є) літературний гонорар штатним працівникам газет і журналів,

ж) вартість безплатно виданого спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту, мила, змивних і знешкоджувальних з) дотації на обіди, проїзд, вартість оплачених підприємством путівок до санаторіїв і будинків відпочинку;

и) виплати, пов'язані з святковими та ювілейними датами, днем народження, за довголітню і бездоганну трудову діяльність, активну громадську роботу тощо;

і) вартість безплатно наданих деяким категоріям працівників комунальних послуг, житла, палива та сума коштів на їх відшкодування;

ї) заробітна плата на роботі за сумісництвом (за винятком працівників, для яких включення її до середнього заробітку передбачено чинним законодавством);

й) суми відшкодування шкоди, заподіяної працівникові каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я;

к) доходи (дивіденди, проценти), нараховані за акціями трудового колективу і вкладками членів трудового колективу в майно підприємства;

л) компенсація працівникам втрати частини заробітної плати у зв'язку з порушенням термінів її виплати;

м) заробітна плата, яка нарахована за час роботи у виборчих комісіях, комісіях всеукраїнського референдуму;

н) винагороди державним виконавцям;

о) грошова винагорода за сумлінну працю та зразкове виконання службових обов'язків.

При обчисленні середньої заробітної плати за останні два місяці, крім перелічених вище виплат, також не враховуються виплати за час, протягом якого зберігається середній заробіток працівника (за час виконання державних і громадських обов'язків, щорічної і додаткової відпусток, відрядження, вимушеного прогулу тощо) та допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.

ПОСТАНОВА КМУ від 8 лютого 1995 р. N 100 Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF#Text>

62. Хворому на цукровий діабет виписаний рецепт на лікарський препарат для лікування супутнього захворювання. Вкажіть розмір відшкодування вартості препарату:

A. Не підлягає відшкодуванню

B. 25%

C. 30%

D. 10%

E. 100%

Пояснення: Не підлягає відшкодуванню.

Безоплатний відпуск лікарських засобів за ПЕРЕЛІКом категорій захворювань, у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби відпускаються, провадиться лише у разі амбулаторного лікування основного захворювання, за яким хворим надано пільги.

Постанова КМУ від 17 серпня 1998 р. №1303 Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів

у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1303-98-%D0%BF#Text>

63. Які з наведених активів відносяться до нематеріальних?

А. Ноу-хау, товарні знаки

В. Будинки, споруди

С. Комп'ютери, касові апарати

Д. Транспортні засоби, МШП

Е. Тара, допоміжні матеріали

Пояснення: Нематеріальний актив - немонетарний актив, який не має матеріальної форми та може бути ідентифікований. { Абзац восьмий пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Наказом Мінфіну N 304 (з0905-00) від 30.11.2000; в редакції Наказу Міністерства фінансів N 901 (з0680-08) від 08.07.2008 } Немонетарні активи - усі активи, крім грошових коштів, їх еквівалентів та дебіторської заборгованості у фіксованій (або визначеній) сумі грошей. { Пункт 4 доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів N 1396 (з1239-09) від 30.11.2009 }

Нематеріальні активи — право власності на результати інтелектуальної діяльності, у тому числі промислової власності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності (інтелектуальної власності), право користування майном та майновими правами платника податку в установленому законодавством порядку, у тому числі набуті в установленому законодавством порядку права користування природними ресурсами, майном та майновими правами (Ноу-хау, товарні знаки)

НАКАЗ Міністерства фінансів України N 242 від 18.10.99 Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>

ПОДАТКОВИЙ

КОДЕКС

УКРАЇНИ

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755->

[17?find=1&text=%D0%9D%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17?find=1&text=%D0%9D%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD#Text)

64. У вартість лікарських засобів під час реалізації включено ПДВ. Вкажіть, куди спрямовується позитивна різниця між вихідним і вхідним ПДВ:

- A. Підлягає сплаті в бюджет**
- B. Поповнює статутний фонд
- C. Збільшує фонд оплати праці
- D. Зменшує витрати аптеки
- E. Збільшує прибуток аптеки

Пояснення: Різниця між вихідним і вхідним ПДВ підлягає сплаті в бюджет.

ПОДАТКОВИЙ

КОДЕКС

УКРАЇНИ

[https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17?find=1&text=%D0%9D%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD#Text)

[17?find=1&text=%D0%9D%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17?find=1&text=%D0%9D%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD#Text)

65. Для розрахунку з покупцями під час вимкнення електроенергії або ремонту РРО використовується розрахункова книжка. Вона має бути зареєстрована в:

- A. Державній фіскальній службі України**
- B. Держадміністрації територіальної одиниці
- C. Санітарно-епідемічній службі України
- D. Державній службі України з лікарських засобів
- E. Фармацевтичній палаті України

Пояснення: Розрахункова книжка має бути зареєстрована в Державній фіскальній службі України/

На період виходу з ладу реєстратора розрахункових операцій та здійснення його ремонту або у разі тимчасового, не більше 7 робочих днів, відключення електроенергії проведення розрахункових операцій здійснюється

з використанням книги обліку розрахункових операцій та розрахункової книжки або із застосуванням належним чином зареєстрованого резервного реєстратора розрахункових операцій. (Стаття 5.)

Розрахункова книжка - належним чином зброшурована та прошнурована книжка, зареєстрована в контролюючих органах, що містить номерні розрахункові квитанції, які видаються покупцям у визначених цим Законом випадках, коли не застосовуються реєстратори розрахункових операцій або програмні реєстратори розрахункових операцій (ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ Стаття 2)

ЗАКОН УКРАЇНИ від 06.07.1995 № 265/95-ВР Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text>

66. Тара класифікується за різними ознаками. Вкажіть, як розрізняють тару за характером використання та функціональним призначенням:

А. Одноразову, багаторазову, інвентарну

В. Постійну, пакувальну, скляну

С. Одноразову, фанерну, допоміжну

Д. Багаторазову, інвентарну, металеву

Е. Інвентарну, фанерну, металеву

Пояснення: За характером використання, розрізняють тару: одноразову, багаторазову, інвентарну.

Громовик Б.П., Терещук С.І., Чухрай І.Л. Організація та економіка фармації / За ред. проф. Б.П.Громовика та доц. С.І.Терещук. – Вінниця, Нова книга, 2009.

Види тари та її облік від 11.05.2006 n0010697-06 <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0010697-06#top>

67. Протаксовані рецепти реєструють у визначених документах обліку.

Вкажіть цей документ:

А. Рецептурний журнал або квитанційна книга

В. Реєстр рецептів на безоплатний та пільговий відпуск

С. Рахунок на оплату

Д. Журнал лабораторно-фасувальних робіт

Е. Журнал неправильно виписаних рецептів

Пояснення: Після таксування і визначення вартості індивідуальної лікарської форми рецепт реєструють у відповідній документації. При цьому використовують журнальний або квитанційний метод реєстрації рецептів.

Журнальний метод полягає у заповненні рецептурного журналу. В жур-налі записується дата, номер рецепта (він же номер запису), прізвище хворого, лікарська форма, вартість інгредієнтів і упаковки, вартість та-рифів, вартість води очищеної, загальна вартість індивідуальної лікарської форми

Після реєстрації рецепта в журналі провізор виписує квитанцію, за якою хворий може отримати виготовлену лікарську форму. У квитанції вказують номер, під яким зареєстрований рецепт в рецептурному жур-налі. Цей же номер проставляється на рецепті та етикетці при оформленні лікарської форми індивідуального виготовлення.

При впровадженні в аптеці квитанційного методу реєстрації рецептів заповнюється квитанційна книга, яка виготовляється друкарським спо-собом.

Громовик Б.П., Терещук С.І., Чухрай І.Л. Організація та економіка фармації / За ред. проф. Б.П.Громовика та доц. С.І.Терещук. – Вінниця, Нова книга, 2009.

68. Вкажіть документ, який являється основою для відпуску індивідуально виготовлених ліків з аптеки:

А. Квитанція

- В. Касовий чек
- С. Сигнатура
- Д. Копія рецепта
- Е. Платіжне доручення

Пояснення: Основою для відпуску ліків є квитанція для одержання виготовленого препарату.

Громовик Б.П., Терещук С.І., Чухрай І.Л. Організація та економіка фармації / За ред. проф. Б.П.Громовика та доц. С.І.Терещук. – Вінниця, Нова книга, 2009. – 816 с.

69. Про факт закупівлі лікарських засобів та виробів медичного призначення свідчать документи, у яких зазначені: інформація про постачальника, назва, серія та кількість отриманих. Термін зберігання зазначених документів становить

- А. Не менш 3 років**
- В. Не менш 1 місяця
- С. Не менш 1 року
- Д. Не менш 5 років
- Е. Не менш 10 років

Пояснення: Термін зберігання зазначених документів становить не менш 3 років.

ПОСТАНОВА КМУ від 30 листопада 2016 р. № 929 "Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)"

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2016->

[%D0%BF?find=1&text=%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%BD#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2016-%D0%BF?find=1&text=%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%BD#Text)

70. Проведення аудиторської перевірки фармацевтичної фірми замовлено аудитору. Що є підставою для його проведення?

A. Договір між аудитором та фармацевтичною фірмою

B. Письмове звернення замовника до аудитора

C. Усне звернення замовника до аудитора

D. Протокол про намір провести аудиторську перевірку

E. Лист-зобов'язання

Пояснення: Загальні умови надання аудиторських послуг:

Аудиторські послуги надаються на підставі договору про надання аудиторських послуг, укладеного між суб'єктом аудиторської діяльності та замовником.

Неаудиторські послуги можуть надаватися на підставі договору, письмового або усного звернення замовника до суб'єкта аудиторської діяльності.

Закон України Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність від 21.12.2017 № 2258-VIII . Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

71. У випадку сумнівів щодо якості лікарського засобу уповноважена особа аптечного складу з вхідного контролю якості ліків:

A. Направляє зразки лікарського засобу у територіальну інспекцію з контролю якості для проведення лабораторних досліджень

B. Повертає лікарський засіб фармацевтичній фірмі - постачальнику

C. Направляє зразки лікарського засобу у відділ контролю якості фірми - виробника для проведення лабораторних досліджень

D. Знищує лікарський засіб, обов'язково склавши акт знищення

E. Дає згоду на реалізацію лікарського засобу з попередженням про сумніви щодо його якості кінцевому споживачу

Пояснення: 2.3. 1. Вхідний контроль якості лікарських засобів у ЛПЗ здійснює уповноважена особа, призначена наказом керівника ЛПЗ.

2. Головними обов'язками уповноваженої особи ЛПЗ є:

2) відбір зразків сумнівних лікарських засобів та направлення їх до територіального органу Держлікслужби для проведення лабораторних досліджень якості лікарських засобів у разі виникнення сумніву щодо якості лікарських засобів під час здійснення візуального контролю. На час проведення таких досліджень до остаточного вирішення питання про їх якість серії сумнівних лікарських засобів перебувають у спеціально відведеній, чітко визначеній, промаркованій карантинній зоні (приміщенні), окремо від іншої продукції, з позначенням «Карантин» із зазначенням причин вилучення з обігу та дати переміщення.

Наказ МОЗ № 610 від 03.04.2018 р. «Про внесення змін до Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально – профілактичних закладах» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1515-14#Text>

72. Завідуючий аптекою "Belladonna" здійснює регулярний контроль за дотриманням нормативно-правових документів. Вкажіть, який вид контролю здійснюється:

- A. Поточний**
- В. Попередній
- С. Суцільний
- Д. Вибірковий
- Е. Підсумковий

Пояснення: Контроль за виконанням документів передбачає:

здійснення постійного поточного та випереджувального моніторингу стану виконання документів, облік і узагальнення результатів контролю та підготовку інформаційно-аналітичних матеріалів для інформування керівництва Міністерства:

облік завдань, що підлягають контролю, формування комп'ютерної бази даних (картотеки) таких завдань;

перевірку своєчасного доведення документів до виконавців;

надання структурним підрозділам Міністерства, урядовим органам у системі Міністерства необхідної методичної допомоги в дотриманні вимог нормативно-правових актів, якими регламентуються порядок і строки підготовки та виконання документів;

формування пропозицій та впровадження заходів щодо вдосконалення системи контролю та поліпшення виконавської дисципліни.

Наказ МОЗ № 920 від 26.07.2010 р. Про затвердження Положення про систему контролю за виконанням документів у Міністерстві економіки України. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0920665-10#Text>

73. Приміщення аптечних закладів підлягають вологому прибиранню із застосуванням мийних та дезінфікуючих засобів. Як часто повинен проводитися в аптеці санітарний день?

- A. 1 раз на місяць
- B. 1 раз у 3 дні
- C. 1 раз у 5 днів
- D. 1 раз на тиждень
- E. 1 раз у 10 днів

Пояснення: 1 раз на місяць повинен проводитися в аптеці санітарний день. Наказ № 275 МОЗУ від 15.05.2006.

74. В аптеку надійшов безоплатний рецепт на етиловий спирт хворому на цукровий діабет. Яку кількість спирту (грам) на місяць може відпустити провізор такому хворому безоплатно?

- A. 100
- B. Не нормується
- C. 50
- D. 150
- E. 200

Пояснення: Пільговим категоріям пацієнтів, що проводять ін'єкції поза межами лікувально-профілактичних закладів, дозволяється виписувати до 100 г етилового спирту безоплатно на місяць. Згідно з наказом МОЗУ від 19.07.2005 № 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби і вироби медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків»

75. Наркотичні (психотропні) комбіновані лікарські засоби, які підлягають предметно-кількісному обліку, виписуються на рецептурних бланках форми:

- A. Ф-1**
- B. Ф-2
- C. Ф-3
- D. Ф-4
- E. Ф-5

Пояснення: Ф-1- Наказ МОЗУ № 360 від 19.07.2005.

76. Аптека готових лікарських засобів здійснює фармацевтичну діяльність на підставі ліцензії на:

- A. Роздрібну торгівлю лікарськими засобами**
- B. Оптову торгівлю лікарськими засобами
- C. Виробництво лікарських засобів
- D. Імпорт лікарських засобів
- E. Експорт лікарських засобів

Пояснення: На підставі ліцензії на роздрібну торгівлю лікарськими засобами - ПКМУ № 929 від 30.11.2016

77. Зберігання різних категорій товарів і продукції у складських приміщеннях аптеки за ліцензійними вимогами має бути:

- A. Упорядкованим**
- В. Контейнерним
- С. Стелажним
- Д. У запакованій тарі
- Е. В окремих коробках

Пояснення: Упорядкованим - згідно Ліцензійних умов (ПКМУ № 929 від 30.11.2016).

78. Кредити, які отримує аптека на термін понад три роки, відносяться до:

- A. Довгострокових**
- В. Короткострокових
- С. Середньострокових
- Д. Перманентних
- Е. Гарантованих

Пояснення: Довгострокові кредити (понад три роки) – надаються на формування основних фондів, при чому кошти для повернення кредиту будуть надходити протягом тривалого періоду експлуатації.

79. Яким нормативним документом затверджено положення про Державний реєстр лікарських засобів?

- A. Постанова КМУ № 411 від 31.03.2004 р.**
- В. Наказ МОЗ України № 241 від 14.01.2002 р.
- С. Постанова КМУ № 271 від 04.06.2003 р.
- Д. Указ Президента України від 07.05.2003 р.
- Е. Наказ МОЗ України № 769 від 13.09.2010 р.

Пояснення: Постановою КМУ № 411 від 31.03.2004 р. затверджено положення про Державний реєстр лікарських засобів.

80. До якого стандарту фармацевтичного управління відносять сукупність правил і вимог до діяльності аптечних фахівців щодо зміцнення здоров'я та профілактики захворювань серед населення, відпуску хворим і використання ними рецептурних препаратів і самолікування, а також рекомендацій щодо впливу на прописування і застосування ліків?

A. Належна фармацевтична практика (GPP)

B. Належна лабораторна практика (GLP)

C. Належна публікаційна практика (GPP)

D. Належна виробнича практика (GMP)

E. Належна практика зберігання (GSP)

Пояснення: Належна фармацевтична практика (GPP) - сукупність правил і вимог до діяльності аптечних фахівців щодо зміцнення здоров'я та профілактики захворювань серед населення, відпуску хворим і використання ними рецептурних препаратів і самолікування, а також рекомендацій щодо впливу на прописування і застосування ліків.

*Належна аптечна практика: Стандарти якості аптечних послуг (Спільна настанова МФФ/ВООЗ з НАП)
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/897_009#Text*

81. Міська лікарня перерахувала аптеці через банк аванс в розмірі 300 тис. грн. Аптека відпустила міській лікарні товар на 250 тис. грн. Назвіть вид заборгованості аптеки:

A. Кредиторська

B. Дебіторська

C. Розрахункова

D. Банківська

E. Підзвітна

Пояснення: Кредиторська заборгованість - заборгованість, яка відображається у пасиві Балансу підприємства як зобов'язання.

Кредиторська заборгованість; Кредиторська заборгованість, строк позовної давності якої минув // Термінологічний словник з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та корупції / А. Г. Чубенко, М. В. Лошицький, Д. М. Павлов, С. С. Бичкова, О. С. Юнін. — Київ : Ваіте, 2018. — С. 376. — ISBN 978-617-7627-10-3.

82. Лікарські засоби, в яких термін придатності закінчився, в аптечній організації зберігають:

A. В зоні карантину

B. На полицях з рештою ЛЗ

C. В шафі для зберігання дезінфікуючих засобів

D. В асистентській

E. В матеріальній кімнаті

Пояснення: У разі виникнення сумніву щодо якості лікарських засобів при виконанні візуального контролю уповноважена особа відбирає зразки сумнівних лікарських засобів та направляє їх до територіального органу центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, у тому числі медичних імунобіологічних препаратів, медичної техніки і виробів медичного призначення, та обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу, для проведення лабораторних досліджень якості лікарських засобів. На час проведення таких досліджень до остаточного вирішення питання про їх якість серії сумнівних лікарських засобів перебувають в спеціально відведеній, чітко визначеній, промаркованій карантинній зоні (приміщенні), окремо від іншої продукції, з позначенням «Карантин» із зазначенням причин вилучення з обігу та дати переміщення. (Порядок контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібною торгівлі (Наказу МОЗУ № 677 від 29.09.2014.)

83. Банк надає аптеці грошові кошти у тимчасове користування на певний період і під відсоток. Це:

A. Кредит

B. Факторинг

C. Лізинг

D. Вексель

E. Акцепт

Пояснення: Кредит — це кошти й матеріальні цінності, що надаються кредитором у користування позичальнику на певний період та під відсоток.

Кредит; «Кульковий» кредит // Термінологічний словник з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та корупції / А. Г. Чубенко, М. В. Лошицький, Д. М. Павлов, С. С. Бичкова, О. С. Юнін. — Київ : Ваіте, 2018. — С. 372; 379. — ISBN 978-617-7627-10-3.

84. Якщо при інвентаризації наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів виявлена їх нестача понад встановлені норми, керівництво аптеки зобов'язане подати інформацію територіальному органу МВС протягом:

A. Трьох календарних днів

B. Одного календарного дня

C. Десяти календарних днів

D. Інформація не надається

E. Термін подачі інформації не встановлено

Пояснення: У разі виявлення відхилення показників наявності наркотичних, психотропних ЛЗ і прекурсорів від зазначених у журналах обліку записів про залишки керівник закладу зобов'язаний протягом 3 днів провести інвентаризацію. У разі встановлення факту наявності залишків або нестачі

керівник закладу охорони здоров'я зобов'язаний невідкладно повідомити про це правоохоронним органам (ПКМУ №333).

85. Лікарські засоби можуть відпускатися безкоштовно та пільгово за певним переліком груп населення та категорій захворювання. Який строк дії безоплатних та пільгових рецептів?

A. 1 місяць

B. 2 місяці

C. 6 місяців

D. 1 рік

E. 5 років

Пояснення: Пільгові та безоплатні рецепти оформляються на бланку ф-1, рецепт дійсний протягом 1 місяця.

Наказ МОЗ України від 19.07.2005 р. № 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби і вироби медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-05#Text>

86. Пільговим категоріям пацієнтів, які проводять ін'єкції поза межами лікувально-профілактичних закладів, дозволяється виписувати безоплатно етиловий спирт. Вкажіть кількість, що дозволена до відпуску на один місяць:

A. 100 г

B. 50 г

C. 200 г

D. 500 г

E. Кількість не обмежується

Пояснення: Згідно з наказом МОЗ України від 19.07.2005р. № 360 (п.1.17) пільговим категоріям пацієнтів дозволяється виписувати до 100 г етилового спирту безоплатно на місяць.

Наказ МОЗ України від 19.07.2005 р. № 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби і вироби медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-05#Text>

87. З аптеки відпущено наркотичний лікарський засіб за рецептом Ф-3 за повну вартість. Скільки повинен зберігатись даний рецепт в аптеці?

A. 5 років, не враховуючи поточного

B. 2 роки, не враховуючи поточного

C. Рецепт повертається хворому

D. 3 роки, не враховуючи поточного

E. 1 місяць, не враховуючи поточного

Пояснення: Терміни дії та зберігання рецептів встановлюються наказом МОЗ України №360 Рецепти, виписані на спецбланках ф-3 дійсні протягом 10 днів, після відпуску за ними ЛЗ залишаються в аптеці і зберігаються протягом 5 років, не враховуючи поточного.

Наказ МОЗ України від 19.07.2005 р. № 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби і вироби медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-05#Text>

88. З аптеки відпущено наркотичний лікарський засіб в суміші з іншими ліками за рецептом Ф-1. Скільки повинен зберігатись даний рецепт в аптеці?

A. 1 рік, не враховуючи поточного

B. 2 роки, не враховуючи поточного

C. Рецепт повертається хворому

D. 3 роки, не враховуючи поточного

E. 1 місяць, не враховуючи поточного

Пояснення: 1 рік, не враховуючи поточного Строки зберігання рецептів установлені наказом МОЗ України від 19.07.2005 р. № 360. Рецепти на ЛЗ, що підлягають ПКО, зберігаються в аптеках протягом 1 року, не враховуючи поточного.

Наказ МОЗ України від 19.07.2005 р. № 360 «Про затвердження Правил випускання рецептів на лікарські засоби і вироби медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-05#Text>

89. На лікарський засіб N видано розпорядження про встановлення тимчасової заборони. Це розпорядження приймається строком не більше як:

A. 90 днів

B. 60 днів

C. 45 днів

D. 30 днів

E. 15 днів

Пояснення: Тимчасова заборона обігу лікарського засобу - зупинення виробництва, ввезення на митну територію України, зберігання, транспортування, реалізації та використання окремих або всіх серій лікарського засобу строком не більш як 90 днів.

Наказ "Про затвердження Порядку встановлення заборони (тимчасової заборони) та поновлення обігу лікарських засобів на території України" від 22.11.2011 N 809) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0126-12#Text>

90. Загальні правила виписування рецептів амбулаторним хворим регламентуються МОЗ України. На якій формі рецептурного бланку виписуються психотропні речовини у чистому вигляді за повну вартість?

A. Форма №3

B. Форма №1

C. Форма №1 у двох екземплярах

D. Відпускається без рецепта

E. Форма №3 та форма №1

Пояснення: Рецепти на наркотичні (психотропні) лікарські засоби в чистому вигляді або в суміші з індиферентними речовинами виписуються на спеціальних рецептурних бланках форми № 3 (ф-3).

Наказ МОЗ України від 19.07.2005 р. № 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби і вироби медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-05#Text>

91. Ліцензійні умови містять вимоги до аптечних закладів. Вкажіть, якою повинна бути мінімальна загальна площа приміщень для зберігання лікарських засобів в аптеці:

A. Не менше 10 кв.м

B. Не більше 15 кв.м

C. Не менше 15 кв.м

D. Не менше 20 кв.м

E. Не більше 20 кв.м

Пояснення: Для забезпечення діяльності з роздрібною торгівлю аптека повинна:

2) мати зал для обслуговування населення та виробничі приміщення (необхідну зону та/або приміщення для приймання лікарських засобів, приміщення (зони) для зберігання різних груп лікарських засобів відповідно до вимог, визначених виробником). Прохід до виробничих приміщень не може здійснюватися через приміщення загального користування (коридори, тамбури тощо). Мінімальна загальна площа приміщень для зберігання лікарських засобів не може бути меншою 10 кв. метрів.

ПОСТАНОВА КМУ від 30 листопада 2016 р. № 929 "Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)"
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2016-%D0%BF?find=1&text=%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%BD#Text>

92. Для укріплення матеріально-технічної бази завідувач аптеки вирішив придбати нове комп'ютерне обладнання. Вкажіть, за якою вартістю його буде зараховано на баланс аптеки:

- A. Первісна**
- B. Амортизаційна
- C. Ліквідаційна
- D. Переоцінена
- E. Вторинна

Пояснення: Первісна вартість – історична (фактична) собівартість активів (основних засобів, нематеріальних активів, запасів) у грошових коштах.

За українськими положеннями бухгалтерського обліку первісна вартість визначається залежно від способу отримання активу:

• Для придбаних активів (найчастіший випадок у звичайній діяльності підприємства): первісна вартість дорівнює сумі грошових коштів,

витрачених для придбання оцінюваного активу. Визначається як сума, сплачена продавцеві, за вирахуванням непрямих податків та додаванням транспортних та інших витрат, які безпосередньо пов'язаних з придбанням цього активу та доведенням його до стану, в якому він придатний для запланованого використання.

- Для активів, придбаних в обмін на подібні активи: первісна вартість дорівнює вартості переданих активів.

- Для безоплатно отриманих активів, для активів, придбаних в обмін на неподібні активи, та для активів, внесених до статутного капіталу: первісна вартість визначається як їх справедлива вартість.

Наказ Мінфін від 2 жовтня 2010 року № 1202 «Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби»», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 1 листопада 2010 року за № 1017/18312/ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10#Text>

93. З метою більшого охоплення різних ринків фармацевтична фірма "Ньюфарм" частину своєї продукції реалізовує через фірмові аптеки, другу частину - через дистриб'юторів і третю - через аптеки інших власників. Які маркетингові системи розподілу використовує дана фірма?

A. Багатоканальні маркетингові системи

B. Горизонтальні маркетингові системи

C. Корпоративні маркетингові системи

D. Договірні маркетингові системи

E. Керовані маркетингові системи

Пояснення: Багатоканальні маркетингові системи - це система розподілу, при якій будь-яка фірма формує два або більше каналів розподілу, щоб охопити два або більше сегменти ринку.

Громовик Б.П., Терещук С.І., Чухрай І.Л. Організація та економіка фармації / За ред. проф. Б.П.Громовика та доц. С.І.Терещук. – Вінниця, Нова книга, 2009

94. Закордонна фармацевтична фірма прагне запропонувати ринкові найкращий товар за високою ціною, яка повинна покрити витрати на науково-дослідницьку роботу і виробництво високоякісної продукції. Незважаючи на високу ціну, товар знаходить своїх покупців. Які цілі ставить фірма?

A. Завоювання лідерства з якості продукції

B. Забезпечення виживання фірми

C. Збереження існуючого положення

D. Збільшення частки ринку

E. Збільшення асортименту фірми

Пояснення: Фірма ставить цілі - завоювання лідерства з якості продукції. Підприємство ретельно готується до науково-дослідних і конструкторських розробок, створює сучасний парк устаткування, впроваджує нові технології й підвищує кваліфікацію працівників. Висока якість нового товару уможлиблює встановлення високої ціни. Стратегія маркетингу фірми щодо показників "ціна — якість" виправдовує себе.

Громовик Б.П., Терещук С.І., Чухрай І.Л. Організація та економіка фармації / За ред. проф. Б.П.Громовика та доц. С.І.Терещук. – Вінниця, Нова книга, 2009

95. Підприємство-виробник планує продавати новий лікарський засіб через оптові фармацевтичні фірми. Який вид каналу розподілу планується використати?

A. Однорівневий

B. Дворівневий

C. Прямого маркетингу

D. Трьохрівневий

E. Змішаного типу

Пояснення: Канали збуту (розподілу) — це сукупність фармацевтичних фірм чи окремих працівників, які виконують посередницькі функції щодо

фізичного переміщення лікарських засобів і виробів медичного призначення від виробника до споживача.

Рівень каналу збуту — будь-який посередник, що виконує ту чи іншу роботу щодо просування лікарських засобів до споживача.

В однорівненому каналі діє один посередник. На споживчих ринках таким посередником виступає зазвичай роздрібний посередник. Цим посередником можуть бути аптеки.

Громовик Б.П., Гасюк Б.П., Левицька О.Р. Менеджмент і маркетинг у фармації/ За ред. проф. Б.П. Громовика. — К.: Медицина, 2008.

96. В обіг аптеки введено новий лікарський засіб. При підведенні підсумків його реалізації і плануванні на перспективу необхідно орієнтуватися на:

A. Попит, що формується

B. Незадоволений попит

C. Інформаційну рекламу для відвідувачів

D. Розширення інформації для спеціалістів

E. Фінансові можливості аптеки

Пояснення: Попит, що формується - попит на нові та маловідомі товари і послуги, складається по мірі вивчення покупцями споживчих властивостей товарів, їх якості, упаковки тощо, а також під впливом заходів, що вживаються виробниками і посередниками для просування цих товарів (формується на товари, які знаходяться на споживчому ринку строком до 5 років).

A. Ф. Бондаренко; Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. – С. 18.

97. До зовнішнього сигнального показчика аптечного закладу та його структурного підрозділу відносять:

- A. Зелений хрест
- B. Червоний хрест
- C. Жовтий хрест
- D. Назву аптеки
- E. Логотип фірми

Пояснення: Зелений хрест - відносять до зовнішнього сигнального покажчика аптечного закладу та його структурного підрозділу. Наказ МОЗУ № 777 від 29.08.2017.

98. Поставлено завдання з'ясувати економічну і фінансову спроможність аптеки на перспективу. Для його виконання необхідно провести порівняльний аналіз її діяльності за сукупним показником:

- A. Рентабельності
- B. Кількості відвідувачів
- C. Наявної номенклатури товарів
- D. Чисельності штатного розкладу
- E. Товарних запасів

Пояснення: РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ (нім. rentabel — дохідний, прибутковий) — міра прибутковості роботи ФП або продукції, що ним виробляється. Р. — економічний показник, що характеризує ефективність фінансово-господарчої та виробничої діяльності організації — ФП і аптечного закладу. Р. вимірюється в абсолютних і відносних показниках. Р. в абсолютних показниках — це прибуток підприємства, що визначається у грошовому вираженні. Найбільш наочно ефективність характеризує Р. у відносних показниках — відсотках або коефіцієнтах.

Посилкіна О.В. Фінансовий аналіз і діагностика діяльності хіміко-фармацевтичних підприємств. — Х., 2002.

99. Аптечна мережа формує номенклатурний перелік лікарських засобів залежно від потреб ринку, свого фінансового стану та стратегічних цілей, використовуючи:

А. Асортиментну політику

В. Торгову політику

С. Збутову політику

Д. Товарну політику

Е. Конкурентну політику

Пояснення: Асортиментна політика - діяльність, пов'язана з плануванням і здійсненням сукупності заходів і стратегій по формуванню конкурентних переваг через реалізацію концепції позиціонування з метою забезпечення відповідного прибутку підприємства. Громолик Б.П. Менеджмент і маркетинг у фармацевції: підручник / Б.П. Громолик, Г.Д. Гасюк, О.Р. Левицька; за ред. д-ра фарм. наук, проф. Б.П. Громолика. – К.: Медицина, 2008. – 752 с.

100. Сфера обміну, що характеризується системою економічних відносин між виробниками та споживачами лікарських засобів, має назву:

А. Ринок

В. Маркетинг

С. Товар

Д. Кон'юнктур

Е. Ємність

Пояснення: Ринок - сфера обміну, що характеризується системою економічних відносин між виробниками та споживачами лікарських засобів.

Дмитренко Л.А. Менеджмент і маркетинг у фармацевції: навч. посіб. / Л.А. Дмитренко, Н.П. Завадська, Н.М. Косяченко. — К.: Медицина, 2010. — с. 5-12.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Управління і економіка фармації : навчальний посібник для семінарів, практичних занять та самостійної роботи слухачів передатестаційних циклів підвищення кваліфікації спеціальності «Загальна фармація» з дисципліни «Управління і економіка фармації» / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко, Г. М. Трищ. Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. – 80 с.

2. Управління і економіка фармації : навчальний посібник до семінарів підготовки фармацевтів на КПК (спеціалізація) спеціальності «Організація і управління фармацією» з дисципліни «Управління і економіка фармації» / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко. Запоріжжя : ЗДМУ, 2022. – 145 с.

3. Управління і економіка фармації : навчальний посібник з самостійної роботи підготовки фармацевтів на КПК (спеціалізація) спеціальності «Організація і управління фармацією» з дисципліни «Управління і економіка фармації» Частина I / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко. Запоріжжя : ЗДМУ, 2022. – 92 с.

4. Управління і економіка фармації : навчальний посібник з самостійної роботи підготовки фармацевтів на КПК (спеціалізація) спеціальності «Організація і управління фармацією» з дисципліни «Управління і економіка фармації» Частина II / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко. Запоріжжя : ЗДМУ, 2022. – 142 с.

Додаткова

1. Навчальний посібник для самостійної роботи слухачів передатестаційних циклів підвищення кваліфікації спеціальності «Організація управління фармацією» з дисципліни «Управління і економіка фармації» / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко ЗДМУ. – 2020. – 107 с.

2. Управління і економіка фармації: навчальний посібник до виконання практичної роботи слухачами передатестаційних циклів підвищення кваліфікації спеціальності «Організація управління фармацією» (видання

друге, допрацьоване і доповнене) / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко - Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. – 72 с.

3. Навчальний посібник до семінарів слухачів передатестаційних циклів підвищення кваліфікації спеціальності «Організація управління фармацією» з дисципліни «Управління і економіка фармації» / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко ЗДМУ. – 2020. – 72 с.

Законодавчі, нормативні документи

1. Про лікарські засоби: Закон України від 4квітня 1996року № 123/96 ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

2. Державний формуляр лікарських засобів.-1-й вип. /За ред. В.Т.Чумака, В.І.Мальцева, А.М.Морозова, В.Д.Парія, А.В.Степаненко [Електронний ресурс] .- 80 Min /442 MB. — К., МОЗ України, 2009. - 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем. вимоги: Pentium166; 64 Mb RAM; Windows 95, 2000, XP ; MS Word 97-2000.— Державний фармакологічний центр МЗ України.

3. Про порядок контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібної торгівлі: Наказ МОЗ України 29 вересня 2014 року № 677 [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

4. Національний перелік основних лікарських засобів і виробів медичного призначення: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03. 2009 р №333 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

5. Про рекламу: Закон України від 3.07.96 № 279/96-ВР // Юридичні аспекти фармації: збірник нормативно-правових актів станом на 10 лютого 2001 року - Х.: Мегаполіс, 2001. – С. 267 -270.

6. Про ліцензування господарської діяльності: Закон України від 02 березня 2015 р. № 222 – VIII/ - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

7. Положення про Міністерство охорони здоров'я України: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

8. Перелік закладів охорони здоров'я: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28.10.2002 № 385 із змінами - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

9. Довідник Кваліфікаційних характеристик професій працівників (Витяг): Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство праці та соціальної політики України // Випуск № 78. – Охорона здоров'я.

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV - ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

11. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори: Закон України від 15 лютого 1995 року № 60/95–ВР в редакції Закону № 530 від 22 грудня 2006 р. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

12. Про затвердження опису сигнального покажчика аптечного закладу та його структурного підрозділу: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 2017 № 777 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

13. Про патентування деяких видів підприємницької діяльності :Закон України від 23 березня 1996 року № 98/96-ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

14. Про застосування реєстраторів розрахункових операції у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 6 липня 1995 року № 265/95-ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

15. Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань: Постанова КМУ від 17

серпня 1998 року №1303 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

16. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів): Постанова КМ України від 30 листопада 2016 р. № 929. - [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>

17. Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів в умовах аптеки: Наказ МОЗ України № 812 від 17.10.2012 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>

18. Про затвердження Інструкції про санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів : Наказ МОЗ України № 275 від 15. 05. 2006 року [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

19. Про затвердження положення про Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 647. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

20. Про затвердження Правил виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби, виробів медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків та вимог-замовлень: Наказ МОЗ України № 360 від 19.07.2005 із змінами 2023 року [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

21. Про затвердження Переліку лікарських засобів, дозволених до застосування в Україні, які відпускаються без рецептів з аптек та їх структурних підрозділів: Наказ МОЗ України від 18.04.2019 № 876 [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

22. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними: Закон України від 15 лютого 1995 року № 62/95 із змінами [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

23. Про затвердження Переліків отруйних та сильнодіючих лікарських засобів: Наказ МОЗ України № 490 від 17.08.2007 [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

24. Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів (Витяг): Постанова Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. № 770 із змінами - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

25. Про організацію зберігання а аптечних установах різних груп лікарських засобів і виробів медичного призначення: Наказ МОЗ України № 44 від 16.03.1993 // Юридичні аспекти фармації: Збірник нормативно-правових актів станом на 10 лютого 2001 р. – Харків: Мегаполіс, 2001. – С. 408 – 417.

26. Про критерії віднесення наркотичних (психотропних) лікарських засобів, що містять малу кількість наркотичних засобів або психотропних речовин і прекурсорів, до категорії лікарських засобів, які відпускаються без рецептів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 4.05.2003 № 210 із змінами - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

27. Про критерії визначення категорії відпуску лікарських засобів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.05.2001 № 185 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

28. Про затвердження Вимог до об'єктів і приміщень, призначених для здійснення діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та зберігання вилучених з незаконного обігу таких засобів і речовин: Наказ МВС України 29.01.2018 № 52. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

29. Про оптимізацію заходів щодо недопущення занесення і поширення на території України випадків COVID-19 Наказ МОЗ України від 13.03.2020 № 663 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

30. Про порядок проведення сертифікації підприємств, які здійснюють оптову реалізацію (дистрибуцію) лікарських засобів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23.08.2005 № 421 - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

31. Про затвердження правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах: Наказ Міністерства охорони здоров'я України 16.12.2003 № 584 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

32. Про затвердження порядку встановлення заборони (тимчасової заборони), та поновлення обігу лікарських засобів на території України: Наказ Міністерства охорони здоров'я України 22.11.2011 № 809. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

33. Про затвердження правил утилізації та знищення лікарських засобів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 242 від 24.04.2015 - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

34. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення законодавства України щодо забезпечення якості лікарських засобів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України 26.10.2001 № 428 із змінами - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

35. Про затвердження Положення про інтернатуру: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 22.06.2021 1254 - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

36. Положення про проведення іспитів на передатестаційних циклах: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 18 травня 1994 р. № 73 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

37. Положення про порядок проведення атестації фармацевтів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України 12. 12. 2006 р № 818 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

38. Про затвердження умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення: Наказ Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України 05.10.2005 №308/519 із змінами - [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>

Інформаційні ресурси

1.Наукова бібліотека Національного фармацевтичного університету <http://lib.nuph.edu.ua>

2.Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua> Українська асоціація маркетингу <http://uam.in.ua>

3.Державна служба статистики України <http://ukrstat.gov.ua>

4.Державний реєстр лікарських засобів України <http://www.drlz.kiev.ua>
Державна служба України з лікарських засобів <http://www.diklz.gov.ua>
Компанія iVOX Ukraine — міжнародне агентство маркетингових досліджень <http://ivox.com.ua/ivox-ukraine>

5.Компанія "Бізнес-Кредит" – маркетингові дослідження фармацевтичного ринку <http://bck.com.ua/>

6.Система дослідження фармацевтичного ринку «Фармстандарт» <http://www.pharmstandart.com.ua>